

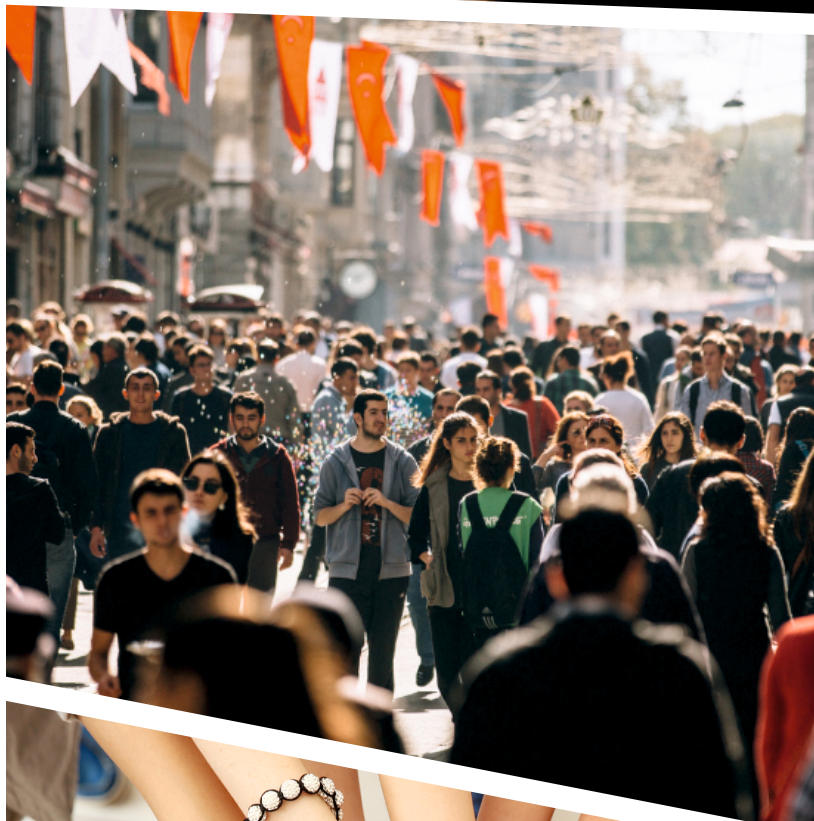

Badanie opinii mieszkańców Małopolski 2023

Postawy Małopolan wobec imigrantów

Urząd Marszałkowski
Województwa Małopolskiego

Departament
Rozwoju Regionu

**BADANIE OPINII
MIESZKAŃCÓW
MAŁOPOLSKI 2023**

POSTAWY MAŁOPOLAN
WOBEC IMIGRANTÓW

Kraków 2023

- Autorzy opracowania: Barbara Surmacz
- Pełny tytuł: *Badanie opinii mieszkańców Małopolski na temat istotnych dla rozwoju regionu obszarów działań samorządu wojewódzkiego. 17. edycja. Postawy Małopolan wobec imigrantów*
- Realizacja badania techniką CATI (wspomagany komputerowo wywiad telefoniczny): Centrum Badań i Analiz Rynku ASM Sp. z o. o.
ul. Grunwaldzka 5, 99-301 Kutno
- Wydawca: Województwo Małopolskie
Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Departament Rozwoju Regionu
ul. Wielicka 72A, 30-552 Kraków
tel. (+48) 12 29 90 900, fax (+48) 12 29 926
- Opracowanie w wersji elektronicznej dostępne na stronie www.obserwatorium.malopolska.pl
- Egzemplarz bezpłatny: 978-83-67243-31-5
- Egzemplarz bezpłatny Przy publikowaniu danych z raportu prosimy o podawanie źródła.

Opracowanie powstało w ramach projektu „Małopolska otwarta”, współfinansowanego z Programu Krajowego Funduszu Azylu, Migracji i Integracji.

SPIS TREŚCI

WSTĘP	4
Cel i zakres badania	4
Próba badawcza	4
KLUCZOWE WNIOSKI Z BADANIA	5
MAŁOPOLANIE BIORĄCY UDZIAŁ W BADANIU	9
WYNIKI BADANIA	12
Częstotliwość spotykania cudzoziemców mieszkających w Małopolsce	12
Osobisty kontakt Małopolan z cudzoziemcami mieszkającymi w Małopolsce	13
Nastawienie Małopolan względem imigrantów z różnych kręgów kulturowych i obszarów geograficznych	15
Nastawienie Małopolan do imigrantów w zależności od celu przyjazdu do Polski	22
Ocena działania różnych instytucji i organizacji wobec ukraińskich uchodźców po wybuchu wojny w Ukrainie	22
Opinia odnośnie dostępu imigrantów z różnych kręgów kulturowych i obszarów geograficznych do zezwoleń na pobyt stały i pracę w Małopolsce.....	26
Opinia odnośnie dostępu imigrantów z różnych kręgów kulturowych i obszarów geograficznych do świadczeń socjalnych i ochrony zdrowia.....	30
Ocena różnorodnych aspektów związanych z obecnością imigrantów w regionie	34
Identyfikacja barier w nawiązywaniu kontaktów mieszkańców Małopolski z cudzoziemcami	37
Ocena konieczności podejmowania przez władze regionalne działań w celu integracji cudzoziemców z Małopolanami	40
Identyfikacja programów i usług, które pomogłyby cudzoziemcom dostosować się do życia w Polsce	41
Ocena długookresowego wpływu przyjmowania uchodźców z Ukrainy na gospodarkę regionu	45
Opinia na temat przyjmowania przez Polskę w większym stopniu uchodźców z innych części świata	47
SPIS MAP	50
SPIS TABEL	51
SPIS WYKRESÓW	51

WSTĘP

Cel i zakres badania

Głównym celem 17. edycji badania opinii mieszkańców Małopolski, przeprowadzonej na przełomie maja i czerwca 2023 roku, było pozyskanie informacji na temat postaw Małopolan względem imigrantów pochodzących z różnych kręgów kulturowych i różnych obszarów geograficznych.

Wyniki przeprowadzonych analiz posłużą ocenie prowadzonych polityk publicznych oraz będą przydatne w identyfikacji punktowych obszarów interwencji polityki regionalnej, jak również będą stanowić wkład do tworzonej „Diagnozy sytuacji imigrantów w województwie małopolskim”.

Jednym z celów szczegółowych badania było przedstawienie zróżnicowania opinii mieszkańców Małopolski w poszczególnych podregionach województwa (tj. przeprowadzenie analizy z uwzględnieniem poziomu NUTS-3¹). Dzięki temu analiza stanowi istotną wskazówkę do określenia kluczowych wyzwań stojących przed polityką rozwoju w przekroju terytorialnym.

Próba badawcza

W ramach badania opinii mieszkańców Małopolski przeprowadzono z mieszkańcami województwa małopolskiego łącznie 2400 wywiadów telefonicznych wspomaganym komputerowo – technika badawcza CATI (n=2400).

Zasięg przestrzenny badania opinii objął teren całego województwa małopolskiego, z uwzględnieniem wszystkich 6 małopolskich podregionów, zgodnie z delimitacją przyjętą przez Główny Urząd Statystyczny (GUS), tj.:

- podregion **miasto Kraków**;
- podregion **krakowski** (powiaty: bocheński, krakowski, miechowski, myślenicki, proszowicki, wielicki);
- podregion **nowosądecki** (powiaty: gorlicki, limanowski, nowosądecki, miasto Nowy Sącz);
- podregion **nowotarski** (powiaty: nowotarski, suski, tatrzański);
- podregion **oświęcimski** (powiaty: chrzanowski, olkuski, oświęcimski, wadowicki);
- podregion **tarnowski** (powiaty: brzeski, dąbrowski, tarnowski, miasto Tarnów).

W każdym z wymienionych powyżej obszarów terytorialnych wielkość próby badawczej wyniosła **co najmniej 400 respondentów**. Dobór próby badawczej został dokonany na podstawie zarówno operatu telefonów stacjonarnych (25%), jak i telefonów komórkowych (75%) i miał charakter **doboru losowego warstwowego**.

¹ Nomenklatura jednostek terytorialnych wykorzystywana w statystyce zgodnie z wytycznymi Eurostatu.

KLUCZOWE WNIOSKI Z BADANIA

Częstotliwość spotykania cudzoziemców mieszkających w Małopolsce:

- Cudzoziemcy stali się nieodłącznym elementem małopolskiej przestrzeni i życia Małopolan. **Niemal 60% badanych Małopolan spotyka ich co najmniej kilka razy w tygodniu (z czego ponad 1/3 spotyka ich codziennie).**
- Częściej spotykają cudzoziemców **mieszkańcy Krakowa (85% ma z nimi styczność co najmniej kilka razy w tygodniu lub codziennie).**

Osobisty kontakt Małopolan z cudzoziemcami mieszkającymi w Małopolsce:

- **Ponad 55% respondentów zna osobiście cudzoziemca mieszkającego w Małopolsce** – niemal 1/4 ma go w kręgu swoich znajomych, a ponad 1/5 respondentów pracuje razem z nim.
- **Częściej w kręgu znajomych cudzoziemca posiadają Małopolanie najmłodsi** (w wieku 18–24 lata) – 32% (vs. 18% wśród seniorów). **Mieszkańcy miast częściej od mieszkańców wsi mają cudzoziemca za sąsiada** (różnica ponad 10 p. p.).
- **Mieszkańcy podregionu sądeckiego zdecydowanie częściej wskazywali na brak relacji z cudzoziemcami – aż 57% nie zna osobiście takiej osoby.** Mieszkańcy Krakowa wskazywali odpowiedź przeczącą aż o 33 p. p. rzadziej (tj. 24%).

Nastawienie Małopolan względem imigrantów z różnych kręgów kulturowych i obszarów geograficznych:

- **Najbardziej pozytywny stosunek Małopolanie przejawiają względem przyjezdnych z krajów UE, Europy Zachodniej i USA (79%)** oraz krajów Europy Wschodniej² (63%).
- **W nastawieniu Małopolan do imigrantów z krajów Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej więcej jest skojarzeń pozytywnych niż negatywnych (38% vs. 24%),** jednak w porównaniu do oceny krajów bliskich nam kulturowo, **Małopolanie odnoszą się do tej grupy imigrantów mniej przychylnie.**
- **Osoby w wieku 18–24 lata rzadziej niż pozostali Małopolanie wskazywały na pozytywny stosunek względem przyjezdnych z krajów UE, Europy Zachodniej czy USA (74%)** oraz krajów Europy Wschodniej (56%).
- **Jednocześnie osoby w wieku 18–24 lata przodowały w poziomie sympatii względem cudzoziemców z krajów odległych kulturowo** (np. 54% ocen pozytywnych dla krajów azjatyckich czy 43% ocen pozytywnych dla krajów Bliskiego wschodu i Afryki Północnej).
- **Mieszkańcy Krakowa oraz miast ogółem na tle pozostałych Małopolan odznaczali się większym odsetkiem ocen pozytywnych względem przyjezdnych ze wszystkich podanych grup narodowości.**

² Jako przykład krajów Europy Wschodniej podawano respondentom: Ukrainę, Białoruś, Gruzję, itp.

Poziom sympatii Małopolan względem imigrantów z uwagi na cel przyjazdu do Polski:

- **Małopolanie największą sympatię odczuwają względem imigrantów, którzy przyjeżdżają do Polski w celu ucieczki przed głodem (ocena 8,2 w skali 10-stopniowej).** Na drugiej pozycji ulokowali się imigranci uciekający przed prześladowaniami religijnymi i etnicznymi (ocena 7,5).

Ocena działania różnych instytucji i organizacji wobec ukraińskich uchodźców po wybuchu wojny na Ukrainie:

- **Ponad 3/4 badanych mieszkańców regionu pozytywnie ocenia działania zwykłych obywateli na rzecz pomocy uchodźcom.** Na drugiej pozycji z wynikiem 69% uplasowały się organizacje pozarządowe.
- **Ponad połowa Małopolan pozytywnie ocenia także działania podejmowane ze strony samorządu województwa (55%).** Najślabiej postrzega się natomiast w tej kwestii działania rządu (47%).

Opinia odnośnie dostępu imigrantów z różnych kręgów kulturowych i obszarów geograficznych do zezwoleń na pobyt stały i pracy w Małopolsce:

- Najwięcej **wskazań pozytywnych wśród ogółu Małopolan dla zezwolenia na pobyt stały i pracę w Małopolsce ponownie dotyczyło przyjezdnych z krajów UE, Europy Zachodniej i USA³ (67%).**
- **Najniżej oceniono możliwość otrzymania zezwolenia na pobyt stały i pracy dla obywateli krajów Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej (33% wskazań pozytywnych vs. 37% wskazań negatywnych).**
- **Respondenci w wieku 18–24 lata częściej niż pozostali Małopolanie popierali przyznanie zezwolenia na pobyt stały i pracę w Małopolsce imigrantom z krajów odległych kulturowo (np. aż o 10 p. p. częściej w przypadku krajów azjatyckich czy krajów Afryki Subsaharyjskiej), ale rzadziej imigrantom z krajów bliskich kulturowo.**
- **Mieszkańcy obszarów miejskich oraz Krakowa odznaczali się większym poparciem dla przyznawania wskazanym grupom imigrantów zezwolenia na pobyt stały i pracę w Małopolsce.**
- **W przypadku imigrantów z krajów Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej, respondenci z Krakowa udzielili odpowiedzi pozytywnych średnio o 15 p. p. więcej niż ankietowani z pozostałej części regionu.**

Opinia odnośnie dostępu imigrantów z różnych kręgów kulturowych i obszarów geograficznych do świadczeń socjalnych i ochrony zdrowia:

- **W opinii ogółu Małopolan tylko obywatele krajów UE, Europy Zachodniej i USA przekroczyli wartość 50% ocen pozytywnych z zakresu dostępu do świadczeń socjalnych i ochrony zdrowia na takich samych warunkach jak Polacy. Tylko 1/3 badanych Małopolan**

³ Należy podkreślić, że obywatele UE i Europejskiego Obszaru Gospodarczego nie potrzebują zezwolenia na pracę w Polsce – w tym przypadku chodziło o potwierdzenie, że respondenci zgadzają się z obecnie funkcjonującymi przepisami.

wypowiedziała się w tej kwestii pozytywnie, jeśli chodzi o przyjezdnych z krajów odległych kulturowo.

- **Mniejszy odsetek osób w wieku 18–24 lata względem Małopolan ogółem popiera dostęp do świadczeń socjalnych i ochrony zdrowia na takich samych warunkach dla Polaków i dla przyjezdnych z krajów UE, Europy Zachodniej i USA oraz krajów Europy Wschodniej, ale za to nieco większy odsetek (niż średnia dla regionu) odnosi się w tym względzie pozytywnie do przyjezdnych z krajów odległych kulturowo.**

Ocena różnorodnych aspektów związanych z obecnością imigrantów w regionie:

- **Niemal 3/4 badanych Małopolan wskazało, że cudzoziemcy ogółem pracujący w Małopolsce powinni zarabiać tyle samo ile Polacy zatrudnieni na tych samych stanowiskach, a niemal 2/3 uważa, że cudzoziemcy ogółem mieszkający w regionie powinni mieć takie same możliwości życia i rozwoju co Małopolanie.**
- **Najwięcej wskazań negatywnych otrzymało stwierdzenie, że cudzoziemcy mieszkający w Małopolsce wzbogacają naszą kulturę – niemal 1/3 badanych nie zgadza się z tym stwierdzeniem (vs. 42% wskazań pozytywnych).**

Identyfikacja barier w nawiązywaniu kontaktów mieszkańców Małopolski z cudzoziemcami:

- **Małopolanie jako główną barierę w nawiązywaniu kontaktów mieszkańców regionu z cudzoziemcami wskazywali brak lub niewystarczającą znajomość języków obcych (69%), a ponadto różnice poglądowe i światopoglądowe (42%) oraz różnice religijne (36%).**
- **Niechęć i uprzedzenia Małopolan względem cudzoziemców oraz bariery mentalnościowe jako przeszkodę w nawiązywaniu kontaktów z cudzoziemcami wskazuje 1/4 respondentów.**

Ocena konieczności podejmowania przez władze regionalne działań w celu integracji cudzoziemców z Małopolitanami:

- **Większość badanych Małopolan jest zdania, że władze regionalne powinny podejmować więcej działań w celu integracji cudzoziemców z mieszkańcami regionu – 57%. Częściej zgadzali się z tym mieszkańcy Krakowa (62%) i mieszkańcy miast ogółem (60%).**

Identyfikacja programów i usług, które pomogłyby cudzoziemcom dostosować się do życia w Polsce:

- **Ponad 2/3 respondentów z regionu zadeklarowało, że cudzoziemcy, którzy chcą zostać w Polsce, potrzebują specjalnych programów i usług, które pomogłyby im w dostosowaniu się do życia w naszym kraju.**
- **Aż 9 na 10 ankietowanych popierających konieczność tego typu wsparcia wskazało na naukę języka⁴, a ponad 60% dostrzega potrzebę pomocy w znalezieniu pracy dla imigrantów.**
- **Mieszkańcy miast oraz Krakowa uzyskali najwyższy odsetek wskazań pozytywnych z zakresu konieczności wdrażania programów i usług na rzecz imigrantów (odpowiednio 70% i 75%).**
- **Osoby w wieku 18–24 lata co prawda deklarują największą sympatię oraz konieczność różnego rodzaju świadczeń dla cudzoziemców z krajów odległych kulturowo, jednak jednocześnie**

⁴ Należy podkreślić, że w kafeterii odpowiedzi nie był wskazany język polski, ale język obcy ogółem umożliwiający lepszą komunikację (np. j. angielski).

rzadziej niż pozostali deklarują potrzebę wsparcia dla imigrantów ogółem w postaci specjalnych programów i usług (59% vs. 78% wśród seniorów).

Ocena długookresowego wpływu przyjmowania uchodźców z Ukrainy na gospodarkę regionu

- **Większość badanych Małopolan** twierdzi, że **przyjmowanie przez Polskę uchodźców z Ukrainy będzie dla regionu małopolskiego w dłuższej perspektywie korzystne gospodarczo (48%)**
- **Niemal 60% mieszkańców Krakowa** wskazało, że **przyjmowanie uchodźców z Ukrainy będzie dla regionu w dłuższej perspektywie korzystne gospodarczo** (vs. średnio 45% w pozostałych częściach Małopolski).

Opinia na temat przyjmowania przez Polskę w większym stopniu uchodźców z innych części świata:

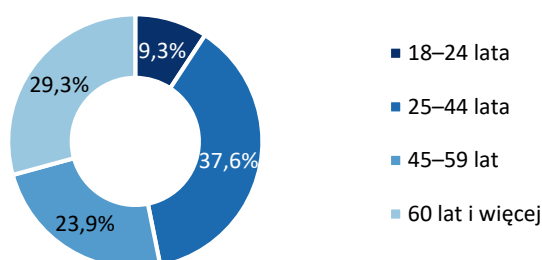
- Jeśli chodzi o **imigrantów z innych części świata i kręgów kulturowych – niespełna 1/4 badanych Małopolan** wskazała, że **Polska powinna w większym stopniu przyjmować tego typu uchodźców, a aż 52% wyraziło w tej kwestii zdanie negatywne** (w tym 1/5 w sposób zdecydowany).
- W przekroju na podregion zamieszkania **więcej wskazań pozytywnych dla przyjmowania uchodźców z różnych części świata deklarowali mieszkańcy Krakowa – 36%**. Dla porównania w podregionie nowotarskim odnotowano aż o 17 p. p. mniej przychylnych odpowiedzi (tj. niespełna 20%).

MAŁOPOLANIE BIORĄCY UDZIAŁ W BADANIU

W ramach 17. edycji „Badania opinii mieszkańców Małopolski na temat istotnych dla rozwoju województwa obszarów działań samorządu wojewódzkiego” wzięło udział 2400 mieszkańców powyżej 18. roku życia. W przekroju na płeć **niewiele większy odsetek ankietowanych stanowiły kobiety – 52%** w porównaniu do mężczyzn – 48%.

Pod względem wieku **najliczniejszą grupę stanowili Małopolanie w wieku 25–44 lata (38%)**. W dalszej kolejności znaleźli się respondenci w wieku: powyżej 60 lat (29%), 45–59 lat (24%) oraz 18–24 lata (9%).

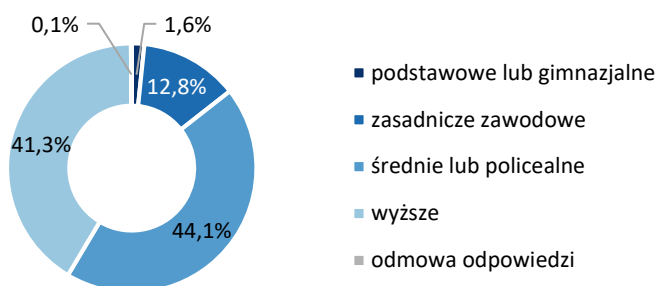
WYKRES 1. Wiek respondentów biorących udział w badaniu (n=2400)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI.

Najwięcej respondentów posiadało wykształcenie średnie lub policealne (44%), a 41% deklarowało wykształcenie wyższe. Małopolanie z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym stanowili zaledwie 2% ogółu ankietowanych.

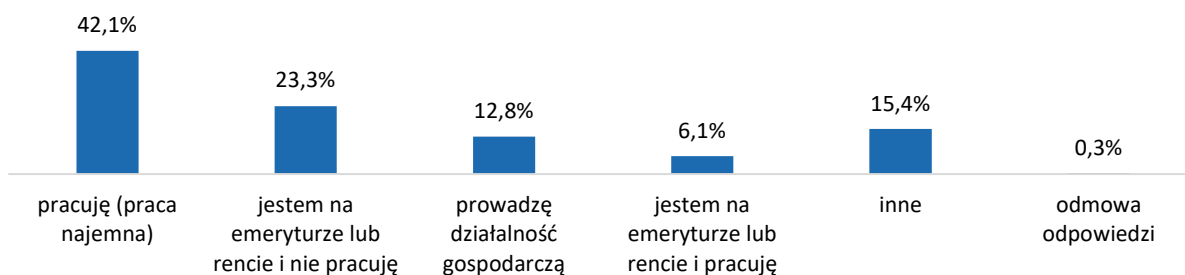
WYKRES 2. Wykształcenie respondentów biorących udział w badaniu (n=2400)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI.

Pod względem statusu zawodowego **odnotowano najwięcej pracowników etatowych (42%)**. Spośród wszystkich respondentów 23% przebywało na emeryturze lub rencie, nie podejmując już pracy, 13% prowadziło firmę, a 4% było osobami bezrobotnymi.

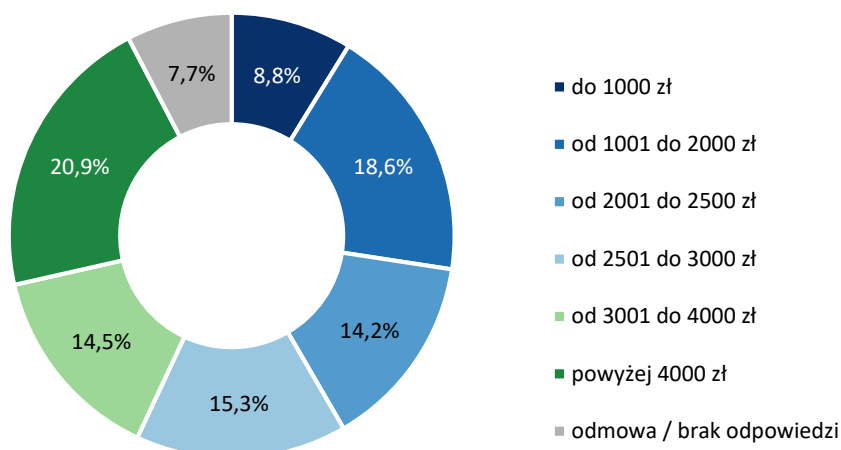
WYKRES 3. Status zawodowy Małopolan biorących udział w badaniu⁵ (n=2400)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI.

Respondentów z obszarów miejskich było o 10 p. p. więcej niż mieszkańców wsi (tj. 55% vs. 45%). Pod względem średniego miesięcznego dochodu netto („na rękę”) z ostatnich 3 miesięcy w przeliczeniu na 1 osobę w gospodarstwie domowym **dominowali respondenci otrzymujący dochód najwyższy (tj. ponad 4000 zł)**. Co ciekawe, na drugim miejscu znaleźli się respondenci o dochodzie z przedziału od 1001 do 2000 zł (należy podkreślić, że niemal 1/4 badanych to niepracujący emeryci i renciści).

WYKRES 4. Średni miesięczny dochód netto Małopolan biorących udział w badaniu (z ostatnich 3 miesięcy w przeliczeniu na 1 osobę w gospodarstwie domowym) (n=2400)

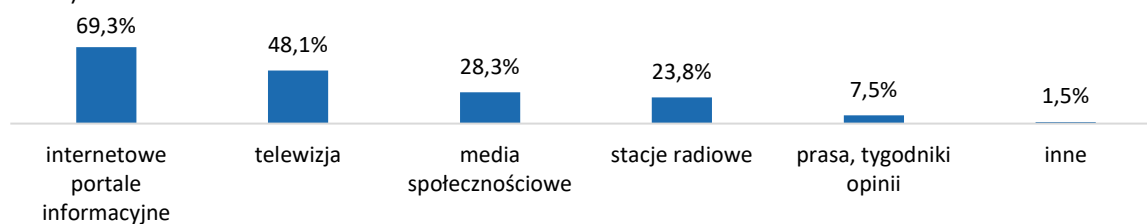

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI.

Małopolanie zostali zapytani także o podstawowe źródła, z jakich czerpią informacje o wydarzeniach na świecie. **Niemal 70% z nich wskazało na internetowe portale informacyjne, a prawie połowa czerpie informacje na ten temat z telewizji.**

⁵ Do kategorii „inne” należy zaliczyć grupy zawodowe, których odsetek w przeprowadzonym badaniu wyniósł poniżej 5%, tj.: osoby bezrobotne (4,4%), osoby uczące się i pracujące jednocześnie (4,3%), osoby uczące się (2,1%), osoby na urlopie macierzyńskim/ wychowawczym/rodzicielskim (2,3%) oraz osoby prowadzące gospodarstwo rolne (2,3%).

WYKRES 5. Podstawowe źródła informacji o wydarzeniach na świecie wśród Małopolan biorących udział w badaniu (n=2400)⁶

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI.

Ponad 80% respondentów wskazało, że zamieszkuje Małopolskę od urodzenia, a więcej niż co dziesiąty mieszka na terenie regionu powyżej 10 lat.

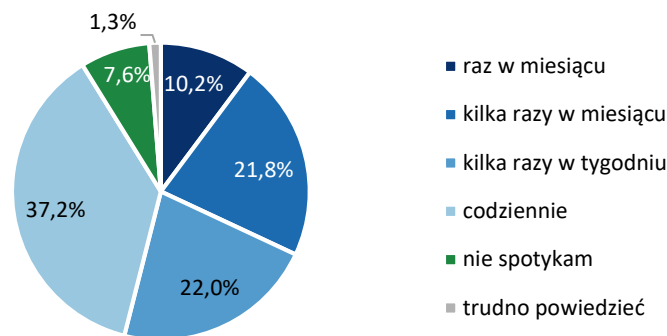
⁶ Można było wskazać maksymalnie 2 odpowiedzi.

WYNIKI BADANIA

Częstotliwość spotykania cudzoziemców mieszkających w Małopolsce

Cudzoziemcy stali się nieodłącznym elementem małopolskiej przestrzeni i życia Małopolan. **Niemal 60% badanych Małopolan spotyka ich co najmniej kilka razy w tygodniu (z czego ponad 1/3 spotyka ich codziennie).** Tylko niespełna 8% respondentów wskazała, że nie ma nigdy styczności z przyjezdnymi z innych krajów.

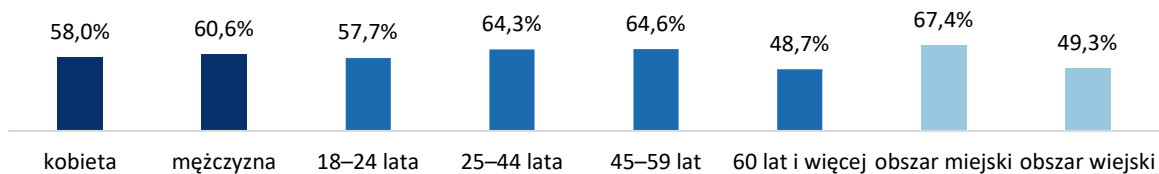
WYKRES 6. Jak często spotyka Pan/i cudzoziemców mieszkających w Małopolsce? (n=2400)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

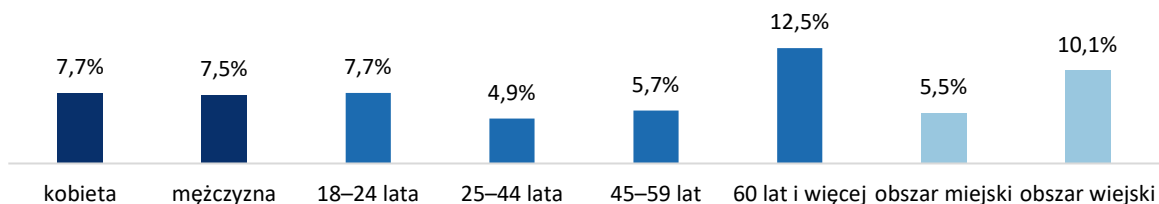
Odpowiedź co najmniej kilka razy w tygodniu lub codziennie częściej wskazywali respondenci w wieku 25–59 lat (około 65%), a rzadziej seniorzy (49%). **Mieszkańcy miast znacznie częściej spotykają cudzoziemców** z podaną częstotliwością niż mieszkańcy wsi (różnica aż 18 p. p.).

WYKRES 7. Jak często spotyka Pan/i cudzoziemców mieszkających w Małopolsce? (suma odpowiedzi „kilka razy w tygodniu” i „codziennie” a cechy społeczno-demograficzne (n=2400)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

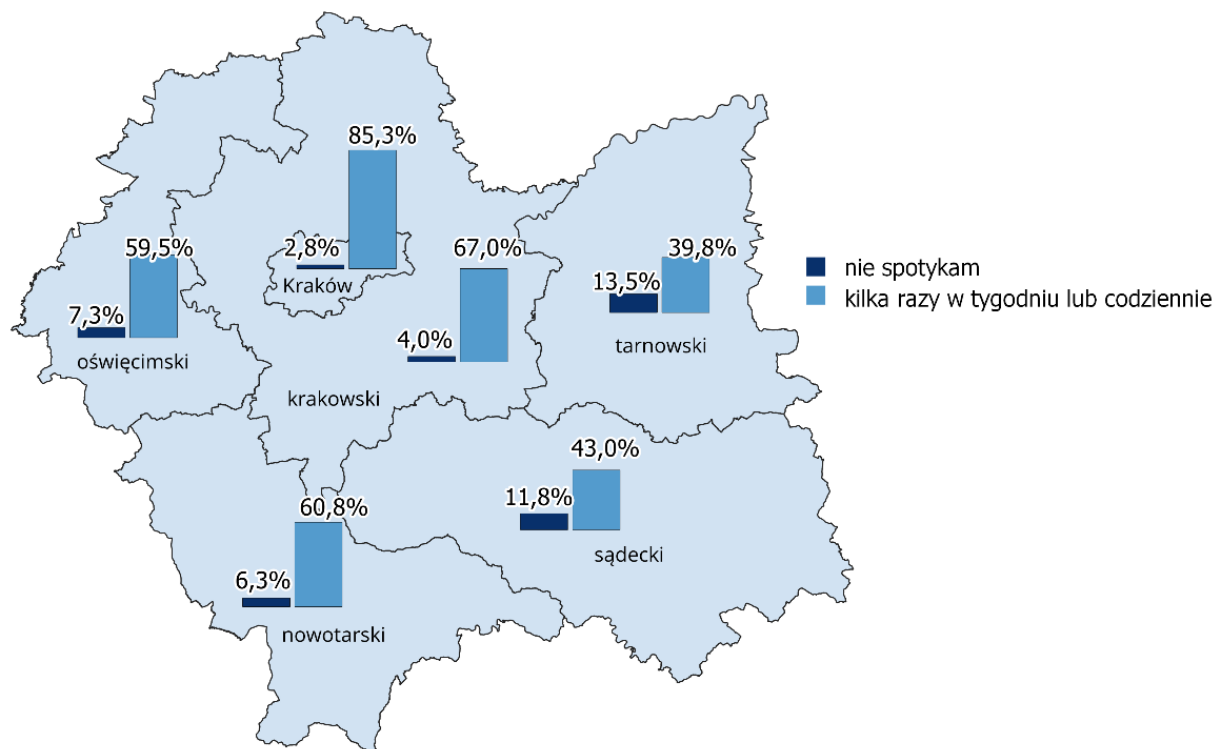
WYKRES 8. Jak często spotyka Pan/i cudzoziemców mieszkających w Małopolsce (odpowiedź „nie spotykam” a cechy społeczno-demograficzne (n=2400)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

W przekroju na podregion zamieszkania **większą częstotliwością w spotykaniu cudzoziemców odznaczają się mieszkańcy Krakowa (85% ma z nimi styczność co najmniej kilka razy w tygodniu lub codziennie)**. Dla porównania mieszkańcy podregionu tarnowskiego wskazywali daną odpowiedź aż o 45 p. p. rzadziej (tj. 40%). Niski wynik w tym zakresie otrzymał także podregion sądecki (43%).

MAPA 1. Jak często spotyka Pan/i cudzoziemców mieszkających w Małopolsce? (suma odpowiedzi „kilka razy w tygodniu” i „codziennie” a podregion zamieszkania (n=2400)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

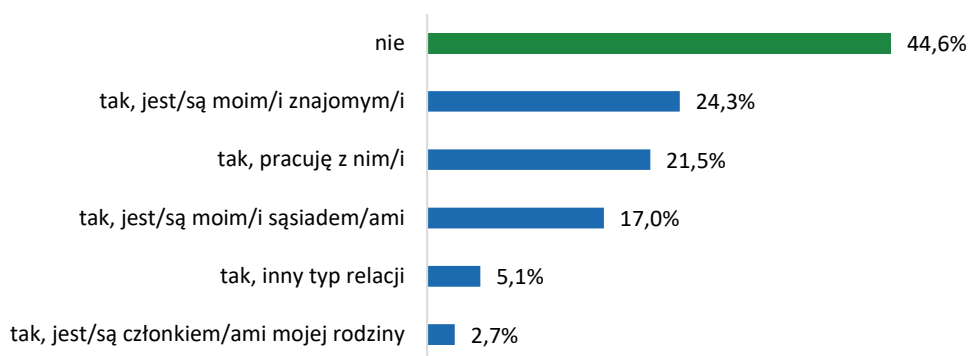
Osobisty kontakt Małopolan z cudzoziemcami mieszkającymi w Małopolsce

Ponad 55% respondentów wskazało, że zna osobiście cudzoziemca mieszkającego w Małopolsce – niemal 1/4 ma go w kręgu swoich znajomych, a ponad 1/5 respondentów pracuje razem z nim.

Wśród innych typów relacji najczęściej pojawiały się wskazania takie jak:

- są moimi klientami (np. robią zakupy w moim sklepie / korzystają z moich usług),
- znam dzieci oraz rodziców dzieci ukraińskich ze szkoły/przedszkola mojego dziecka,
- wynajmuję mieszkanie takim osobom,
- gościłem/am obcokrajowców u siebie w domu/mieszkańiu,
- znam ze szkoły, są moimi uczniami.

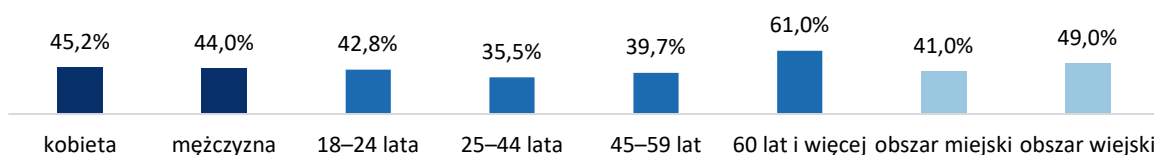
WYKRES 9. Czy zna Pan/i osobiście cudzoziemca/ów mieszkającego/ych w Małopolsce? (n=2400)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

Wśród Małopolan, którzy nie znają osobiście żadnego cudzoziemca dominowali seniorzy (aż 61% vs. 43% wśród respondentów w wieku 18–24 lata). Spore różnice w tej kwestii widać także w przekroju na obszar zamieszkania (mieszkańcy wsi wskazywali odpowiedź przeczącą o 8 p. p. częściej niż mieszkańcy miast).

WYKRES 10. Czy zna Pan/i osobiście cudzoziemca/ów mieszkającego/ych w Małopolsce? (odpowiedź „nie” a cechy społeczno-demograficzne (n=2400)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

Częściej w kręgu znajomych posiadają cudzoziemca Małopolanie najmłodszy (w wieku 18–24 lata) – 32% (vs. 18% wśród seniorów). **Mieszkańcy miast zdecydowanie częściej od mieszkańców wsi mają cudzoziemca za sąsiada** (różnica ponad 10 p. p.).

TABELA 1. Czy zna Pan/i osobiście cudzoziemca/ów mieszkającego/ych w Małopolsce (zestawienie odpowiedzi a cechy społeczno-demograficzne (n=2400)

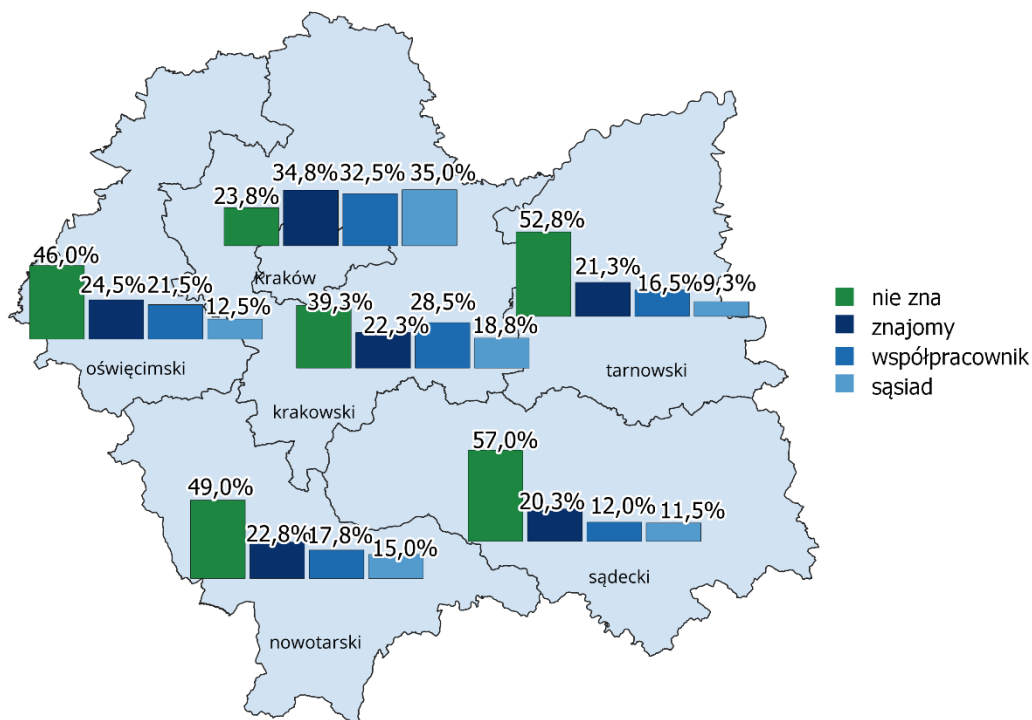
	Znajomy	Współpracownik	Sąsiad
kobieta	23,5%	19,4%	16,8%
mężczyzna	25,2%	23,7%	17,2%
18–24 lata	32,4%	25,7%	12,2%
25–44 lata	25,7%	30,6%	21,6%
45–59 lat	27,0%	24,0%	15,3%
60 lat i więcej	17,7%	6,3%	14,0%
obszar miejski	26,5%	22,4%	21,6%
obszar wiejski	21,6%	20,3%	11,4%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

Mieszkańcy podregionu sądeckiego zdecydowanie częściej wskazywali na brak relacji z cudzoziemcami – aż 57% nie zna osobiście takiej osoby. Wysoki wynik uzyskali w tym względzie także mieszkańcy podregionu tarnowskiego (53%). Dla porównania, mieszkańcy Krakowa wskazywali odpowiedź przeczącą aż o 33 p. p. rzadziej (tj. 24%) niż mieszkańcy podregionu sądeckiego.

Mieszkańcy Krakowa częściej mają cudzoziemca w kręgu znajomych (35% vs. 20% w podregionie sądeckim) czy jako sąsiada (35% vs. 9% w podregionie tarnowskim).

MAPA 2. Czy zna Pan/i osobiście cudzoziemca/ów mieszkającego/ych w Małopolsce? (zestawienie odpowiedzi a podregion zamieszkania (n=2400)

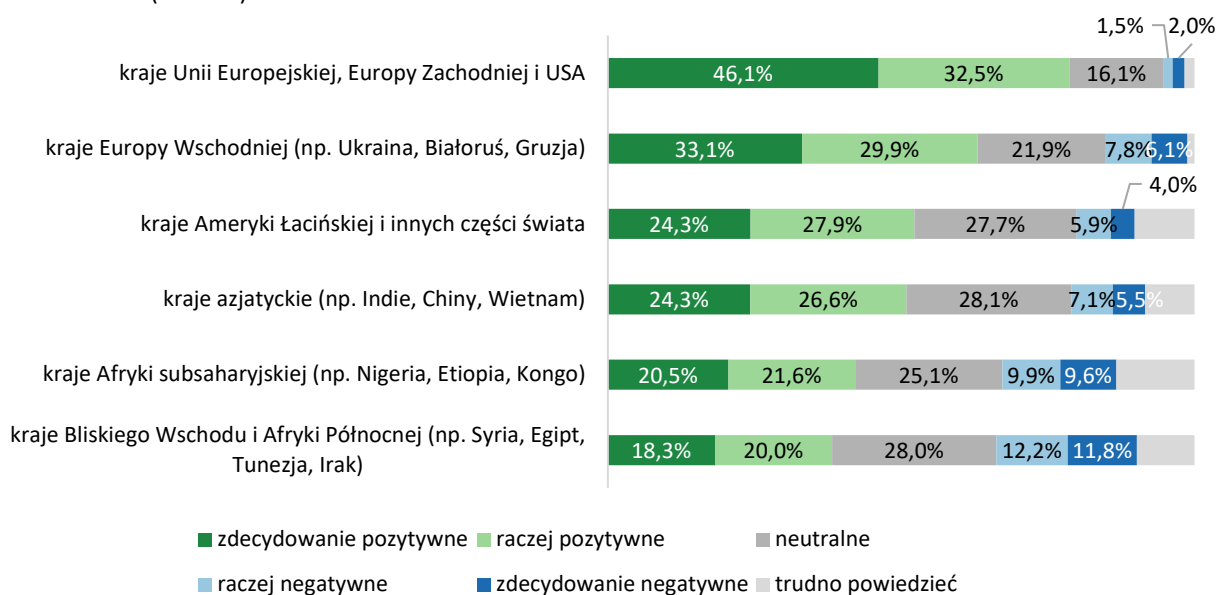
Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

Nastawienie Małopolan do imigrantów z różnych kręgów kulturowych i obszarów geograficznych

Respondenci zostali poproszeni o ocenę swojego nastawienia do imigrantów pochodzących z różnych obszarów geograficznych i kręgów kulturowych. **Najbardziej pozytywny stosunek Małopolanie przejawiają względem przyjezdnych z krajów UE, Europy Zachodniej i USA (79%) oraz krajów Europy Wschodniej (63%).** Nieco ponad połowa badanych pozytywnie ocenia także imigrantów z krajów Ameryki łacińskiej i innych części świata oraz krajów azjatyckich (odpowiednio 52% i 51%).

Jeśli chodzi o nastawienie Małopolan do imigrantów z krajów Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej – co prawda wciąż więcej jest skojarzeń pozytywnych niż negatywnych (38% vs. 24%), niemniej jednak w porównaniu do oceny krajów bliskich nam kulturowo odniesień pozytywnych jest o wiele mniej. Nieznacznie lepiej sytuacja wygląda w przypadku przyjezdnych z Afryki Subsaharyjskiej (42% ocen pozytywnych vs. 20% ocen negatywnych).

WYKRES 11. Jak ocenia Pan/i swoje nastawienie względem cudzoziemców pochodzących ze wskazanych grup narodowości? (n=2400)

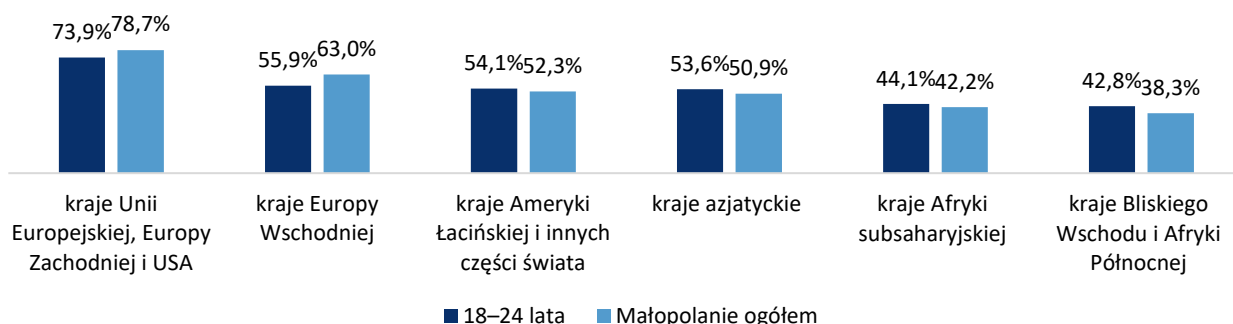

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

Ciekawy jest fakt, że **osoby z najmłodszej grupy wiekowej (tj. 18–24 lata) rzadziej niż respondenci z innych grup wskazywały na pozytywny stosunek do przyjezdnych z krajów UE, Europy Zachodniej czy USA** (74% vs. 84% wśród seniorów) oraz krajów Europy Wschodniej (56% vs. 72% wśród seniorów). **Jednocześnie przodowały w poziomie sympatii względem cudzoziemców z krajów odległych kulturowo** (np. 54% ocen pozytywnych imigrantów z krajów azjatyckich czy 43% ocen pozytywnych imigrantów z krajów Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej).

Największą różnicę w poziomie sympatii pomiędzy Małopolanami ogółem a najmłodszą grupą respondentów odnotowano **w przypadku imigrantów z krajów Europy Wschodniej – młodzi Małopolanie są do nich mniej pozytywnie nastawieni o 7 p. p. (56% vs. 63%)**. Z kolei **sympatię do mieszkańców krajów Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej młodzi Małopolanie wskazywali o 5 p. p. częściej niż respondenci ogółem**.

WYKRES 12. Jak ocenia Pan/i swoje nastawienie względem cudzoziemców pochodzących ze wskazanych grup narodowości? (suma wskazań „raczej pozytywnie” i „zdecydowanie pozytywnie” wśród Małopolan w wieku 18–24 lata i Małopolan ogółem (n=2400)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

Należy podkreślić, że **kobiety wykazywały się większym poziomem sympatii do wszystkich podanych grup narodowości niż mężczyźni**. Największe różnice wśród wskazań pozytywnych (tj. ponad 9 p. p.) widać w przypadku imigrantów z krajów Afryki Subsaharyjskiej oraz krajów Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej.

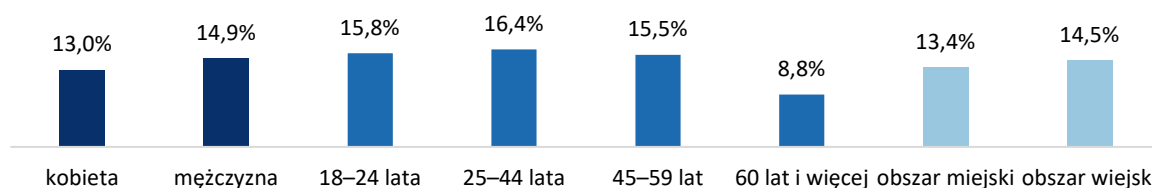
Mieszkańcy miast odznaczali się bardziej pozytywnym nastawieniem niż mieszkańcy wsi w przypadku wszystkich badanych grup narodowości. Największą różnicę widać w przypadku krajów azjatyckich oraz krajów UE, Europy Zachodniej i USA (w obu przypadkach o 7 p. p.).

TABELA 2. Jak ocenia Pan/i swoje nastawienie względem cudzoziemców pochodzących ze wskazanych grup narodowości? (suma wskazań „raczej pozytywnie” i „zdecydowanie pozytywnie” a cechy społeczno-demograficzne (n=2400)

	kraje Unii Europejskiej, Europy Zachodniej i USA	kraje Europy Wschodniej	kraje Ameryki Łacińskiej i innych części świata	kraje azjatyckie	kraje Afryki Subsaharyjskiej	kraje Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej
kobieta	80,5%	65,8%	54,0%	53,9%	46,7%	42,6%
mężczyzna	76,7%	59,9%	50,3%	47,6%	37,3%	33,5%
18–24 lata	73,9%	55,9%	54,1%	53,6%	44,1%	42,8%
25–44 lata	75,6%	57,3%	54,4%	53,7%	45,0%	39,8%
45–59 lat	79,3%	64,1%	53,3%	51,9%	42,3%	37,1%
60 lat i więcej	83,6%	71,7%	48,0%	45,6%	37,7%	35,8%
obszar miejski	81,8%	65,7%	54,8%	54,2%	43,5%	40,7%
obszar wiejski	74,9%	59,7%	49,1%	46,8%	40,6%	35,2%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

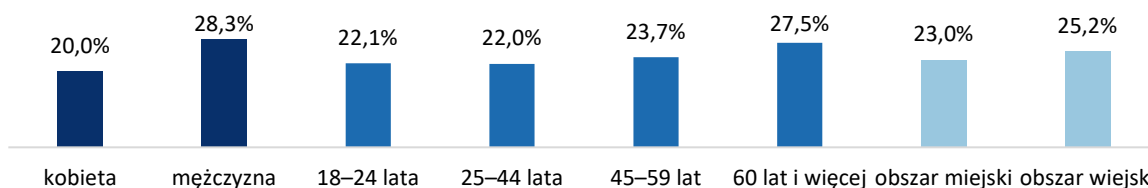
WYKRES 13. Negatywne nastawienie do cudzoziemców z krajów Europy Wschodniej a cechy społeczno-demograficzne (n=2400)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

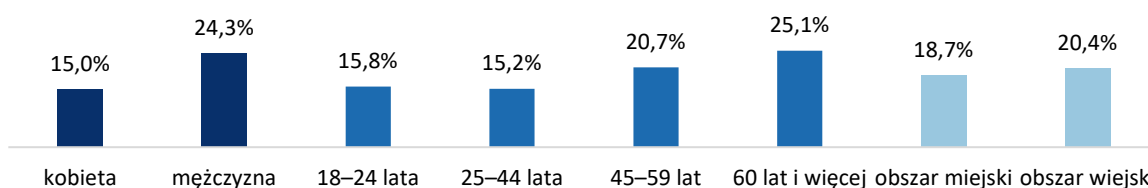
Negatywne nastawienie do przyjezdnych z krajów Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej w większym stopniu wykazują mężczyźni (28% vs. 20% wśród kobiet) oraz seniorzy (28% vs. 22% wśród Małopolan w wieku 18–24 lata).

WYKRES 14. Negatywne nastawienie do cudzoziemców z krajów Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej a cechy społeczno-demograficzne (n=2400)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

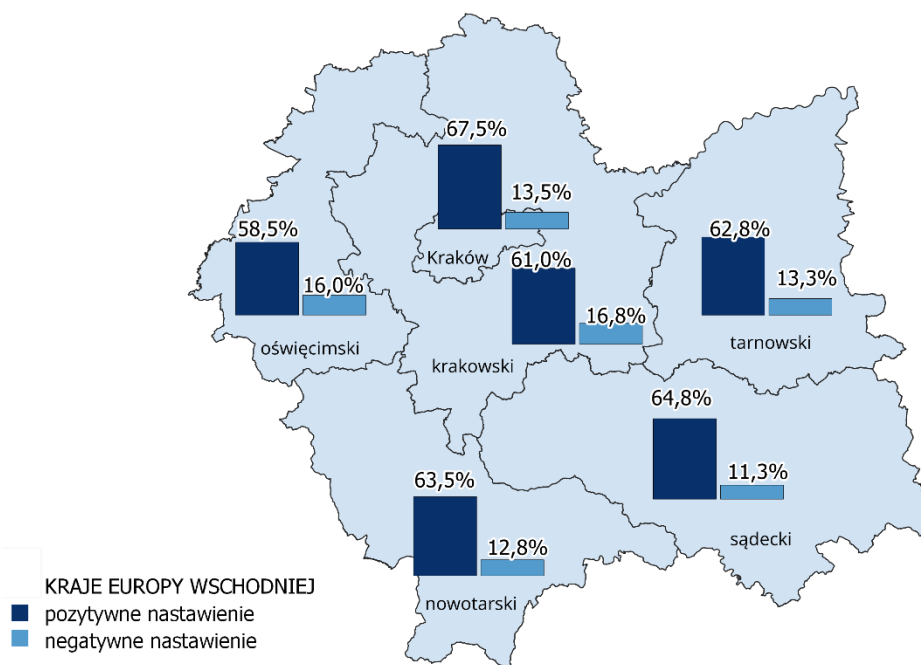
WYKRES 15. Negatywne nastawienie do cudzoziemców z krajów Afryki Subsaharyjskiej a cechy społeczno-demograficzne (n=2400)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

Mieszkańcy Krakowa na tle pozostałych mieszkańców regionu **odznaczali się większym odsetkiem ocen pozytywnych względem przyjezdnych ze wszystkich podanych grup narodowości.**

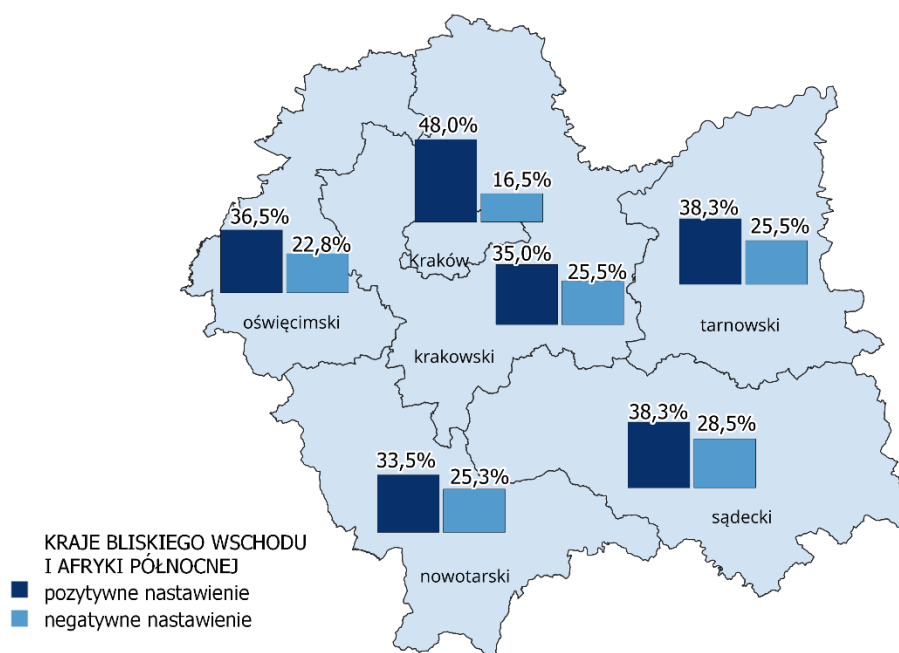
MAPA 3. Nastawienie do cudzoziemców z krajów Europy Wschodniej a podregion zamieszkania (n=2400)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

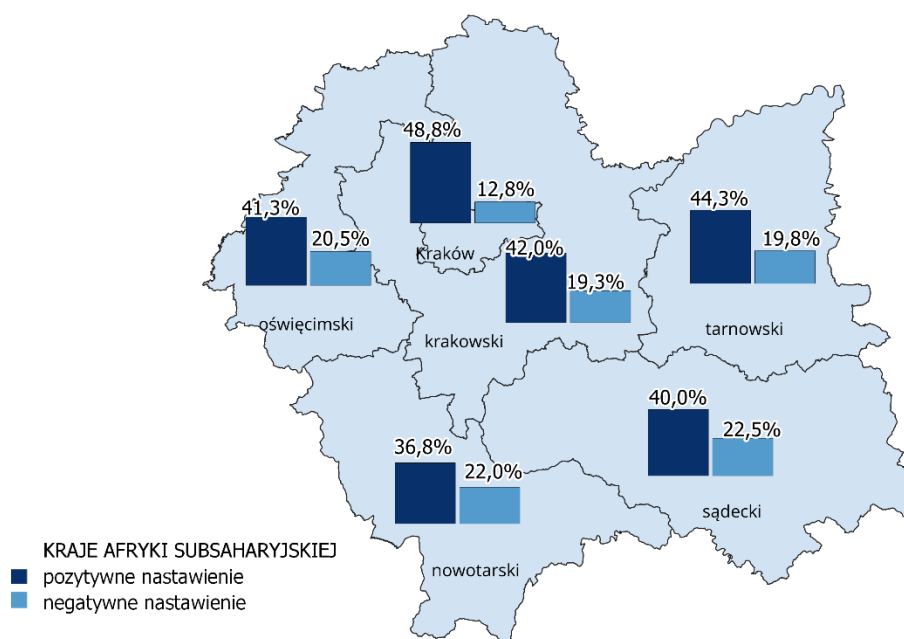
Mieszkańcy podregionu sądeckiego częściej niż pozostali przyznawali się do negatywnego nastawienia do przyjezdnych z Bliskiego Wschodu i krajów Afryki Północnej (29% vs. 17% wśród mieszkańców Krakowa), krajów Afryki Subsaharyjskiej (23% vs. 13% wśród mieszkańców Krakowa) czy krajów azjatyckich (16% vs. 7% wśród mieszkańców Krakowa).

MAPA 4. Nastawienie do cudzoziemców z krajów Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej a podregion zamieszkania (n=2400)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

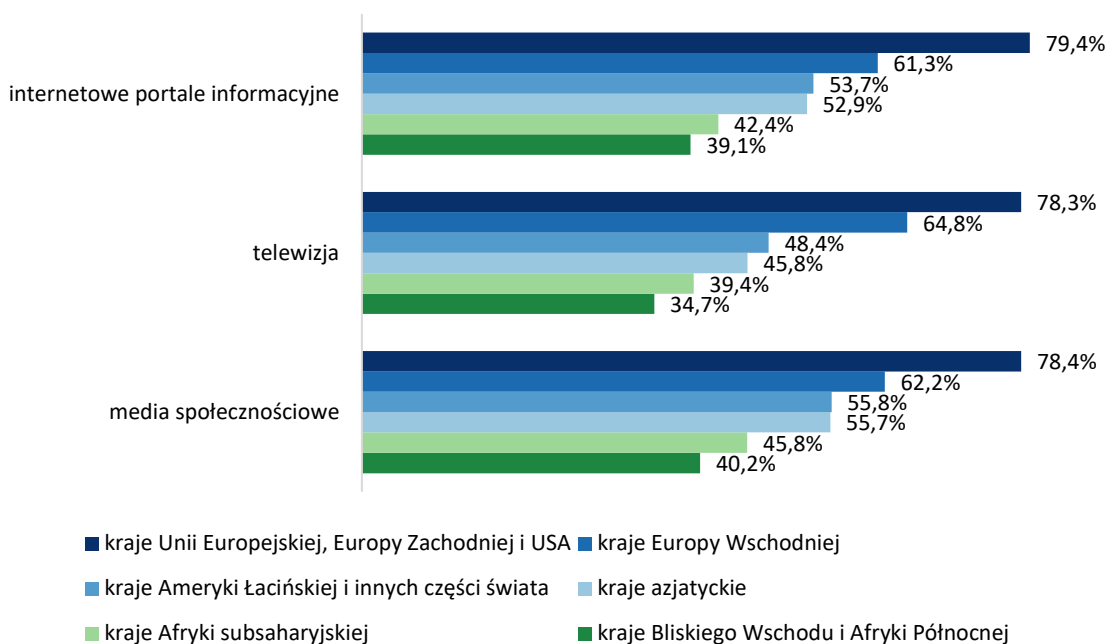
MAPA 5. Nastawienie do cudzoziemców z krajów Afryki Subsaharyjskiej a podregion zamieszkania (n=2400)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

Większą sympatię dla przyjezdnych z krajów Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej deklarują respondenci, którzy jako główne źródło informacji wskazali **media społecznościowe lub portale internetowe (odpowiednio 40% i 39%)** niż respondenci czerpiący wiedzę z **televizji (35%)**. Podobnie sytuacja przedstawia się w przypadku nastawienia do imigrantów z krajów Afryki Subsaharyjskiej i krajów azjatyckich.

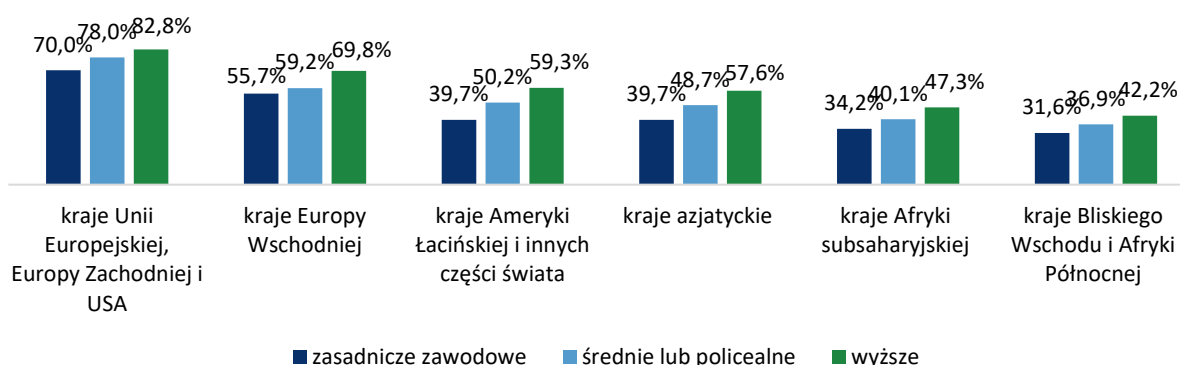
WYKRES 16. Jak ocenia Pan/i swoje nastawienie do cudzoziemców pochodzących ze wskazanych grup narodowości? (suma wskazań „raczej pozytywnie” i „zdecydowanie pozytywnie” a podstawowe źródło o wydarzeniach na świecie (n=2400)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

Małopolanie deklarujący wyższe wykształcenie charakteryzowali się większym poziomem sympatii wobec przedstawicieli wszystkich grup narodowości. Największe różnice pomiędzy nimi a respondentami z wykształceniem zasadniczym zawodowym, widać w przypadku imigrantów z krajów Ameryki Łacińskiej i innych części świata (niemal 20 p. p.) oraz krajów azjatyckich (18 p. p.).

WYKRES 17. Jak ocenia Pan/i swoje nastawienie do cudzoziemców pochodzących ze wskazanych grup narodowości? (suma wskazań „raczej pozytywnie” i „zdecydowanie pozytywnie” a poziom wykształcenia (n=2400)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

Najniższy odsetek wskazań pozytywnych w przypadku wszystkich grup narodowości, odnotowano wśród Małopolan osiągających dochód najniższy (tj. do 1000 zł). Najwyższy z kolei – wśród respondentów osiągających dochód z przedziału od 3001 zł do 4000 zł.

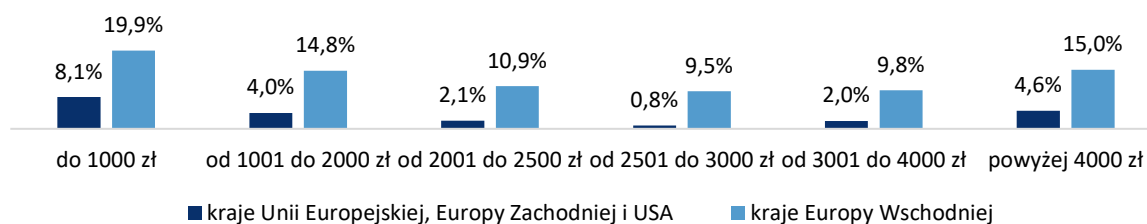
TABELA 3. Jak ocenia Pan/i swoje nastawienie do cudzoziemców pochodzących ze wskazanych grup narodowości? (suma wskazań „raczej pozytywnie” i „zdecydowanie pozytywnie” a średni miesięczny dochód netto (n=2400)

	kraje Unii Europejskiej, Europy Zachodniej i USA	kraje Europy Wschodniej	kraje Ameryki Łacińskiej i innych części świata	kraje azjatyckie	kraje Afryki subsaharyjskiej	kraje Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej
do 1000 zł	64,5%	50,2%	35,5%	36,0%	31,8%	29,9%
od 1001 do 2000 zł	78,3%	61,7%	48,8%	46,1%	42,7%	36,0%
od 2001 do 2500 zł	78,6%	66,6%	54,0%	51,6%	41,9%	39,0%
od 2501 do 3000 zł	81,8%	67,1%	52,4%	50,3%	43,8%	41,3%
od 3001 do 4000 zł	84,8%	68,1%	61,2%	58,3%	46,6%	42,8%
powyżej 4000 zł	82,4%	63,3%	57,3%	57,5%	44,5%	39,7%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

Co ciekawe, w przypadku wskazań negatywnych, respondenci zarabiający najwięcej (tj. powyżej 4000 zł) ulokowali się na drugiej pozycji, za respondentami zarabiającymi najmniej (tj. do 1000 zł) w przypadku krajów Unii Europejskiej, Europy Zachodniej i USA (5% vs. 2% wśród Małopolan o dochodzie od 3001 do 4000 zł) oraz krajów Europy Wschodniej (15% vs. 10% wśród Małopolan o dochodzie od 3001 do 4000 zł). Zależności te obrazuje poniższy wykres.

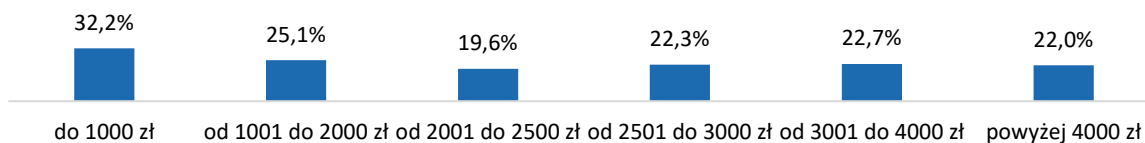
WYKRES 18. Negatywne nastawienie do krajów UE, Europy Zachodniej i USA oraz Europy Wschodniej a średni miesięczny dochód netto (n=2400)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

Zależności takiej nie odnotowano w przypadku pozostałych grup narodowości (np. w przypadku imigrantów z krajów Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej odsetek wskazań negatywnych małał wraz ze wzrostem dochodu i był najniższy w grupie respondentów zarabiających średnio powyżej 4000 zł netto – 32% vs. 22%).

WYKRES 19. Negatywne nastawienie do krajów Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej a średni miesięczny dochód netto (n=2400)

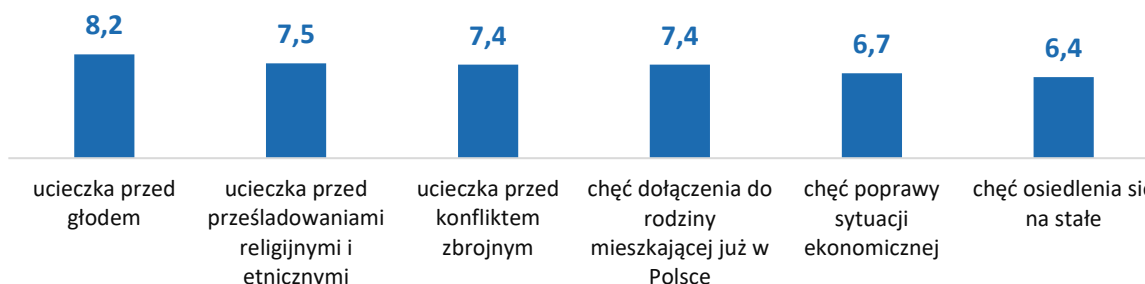
Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

Nastawienie Małopolan do imigrantów w zależności od celu przyjazdu do Polski

Małopolanie największą sympatię odczuwają do imigrantów, którzy przyjeżdżają do Polski w celu ucieczki przed głodem (ocena 8,2 w skali 10-stopniowej). Na drugiej pozycji ulokowali się imigranci uciekający przed prześladowaniami religijnymi i etnicznymi (ocena 7,5). Podobny stosunek (ocena 7,4) respondenci deklarują wobec imigrantów uciekających przed konfliktem zbrojnym oraz pragnących dołączyć do rodziny mieszkającej już w Polsce.

Nieco mniej przychylnie niż w pozostałych kategoriach, aczkolwiek nadal pozytywnie, respondenci postrzegają imigrantów przyjeżdżających do Polski w celu chęci poprawy sytuacji ekonomicznej (ocena 6,7) oraz osiedlenia się na stałe (ocena 6,4).

WYKRES 20. W jakim stopniu odczuwa Pan/i sympatię na skali od 1 do 10 (1 – brak sympatii, 10 – bardzo duża sympatia) w stosunku do imigrantów przyjeżdżających do Polski ze wskazanych powodów? (n=2400)

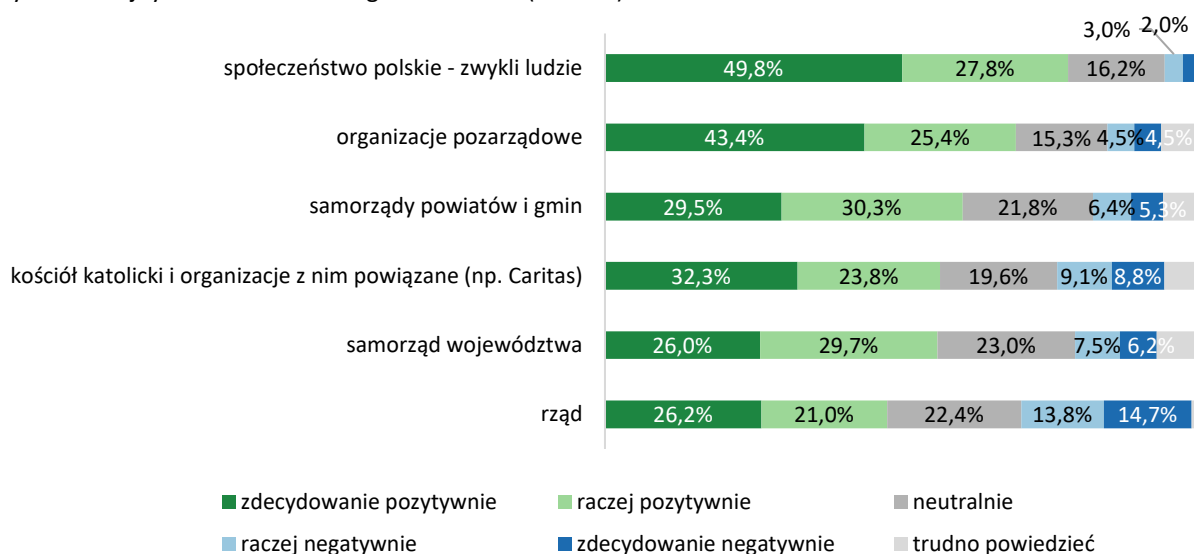
Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

Ocena działania różnych instytucji i organizacji wobec ukraińskich uchodźców po wybuchu wojny w Ukrainie

Małopolanie zostali poproszeni o ocenę działań różnych instytucji wobec imigrantów przybywających do Polski po wybuchu wojny w Ukrainie 24 lutego 2022 roku. W świetle wyników, ponad 3/4 badanych mieszkańców regionu pozytywnie ocenia działania zwykłych obywateli na rzecz pomocy uchodźcom. Na drugiej pozycji z wynikiem 69% uplasowały się organizacje pozarządowe.

Mając na uwadze działania władz publicznych, najwyższą ocenę otrzymały samorządy powiatów i gmin – 60% wskazań pozytywnych. Ponad połowa Małopolan pozytywnie ocenia także działania podejmowane ze strony samorządu województwa (55%). Najślabiej postrzega się natomiast w tej kwestii działania rządu (47%).

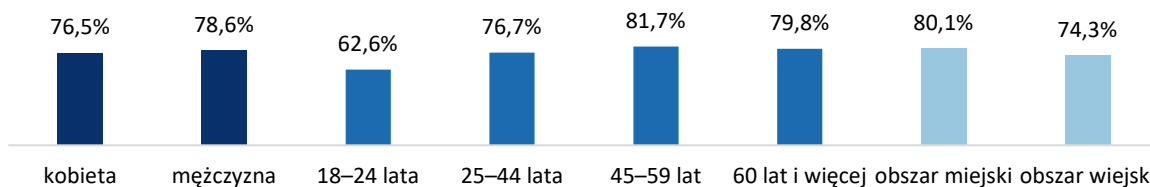
WYKRES 21. Jak Pan/i ocenia działania różnych instytucji wobec imigrantów przybywających do Polski po wybuchu wojny w Ukrainie 24 lutego 2022 roku? (n=2400)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

Co ciekawe, działalność zwykłych obywateli na rzecz pomocy Ukraińcom słabiej oceniły osoby z najmłodszej grupy wiekowej (63% vs. około 80% wśród Małopolan powyżej 45. roku życia).

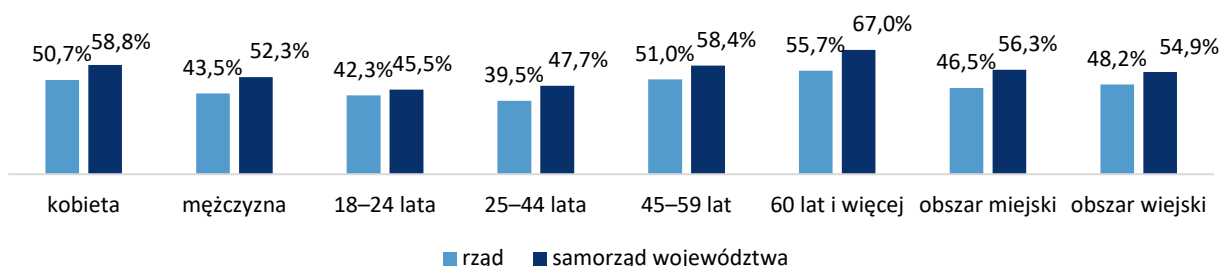
WYKRES 22. Pozytywna ocena społeczeństwa polskiego (zwykłych ludzi) a cechy społeczno-demograficzne (n=2400)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

Działania zarówno rządu, jak samorządu województwa wyżej oceniane były przez kobiety (odpowiednio 51% vs. 44% wśród mężczyzn oraz 59% vs. 52% wśród mężczyzn). W przekroju na wiek, **działania rządu oraz samorządu województwa wyżej oceniali seniorzy** (odpowiednio 56% vs. 40% wśród Małopolan w wieku 25-44 lata oraz 67% vs. 46% wśród respondentów najmłodszych).

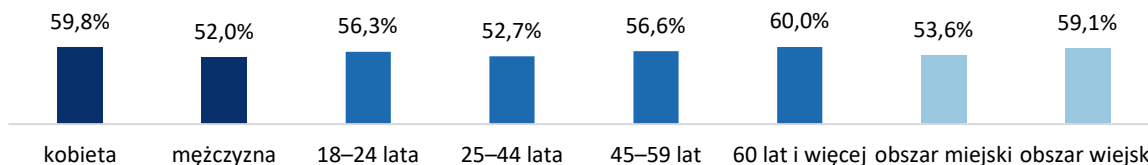
WYKRES 23. Pozytywna ocena rządu i samorządu województwa a cechy społeczno-demograficzne (n=2400)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

Działalność Kościoła katolickiego na rzecz pomocy ukraińskim uchodźcom bardziej pozytywnie oceniły kobiety (60%), seniorzy (60%) oraz mieszkańcy wsi (59%).

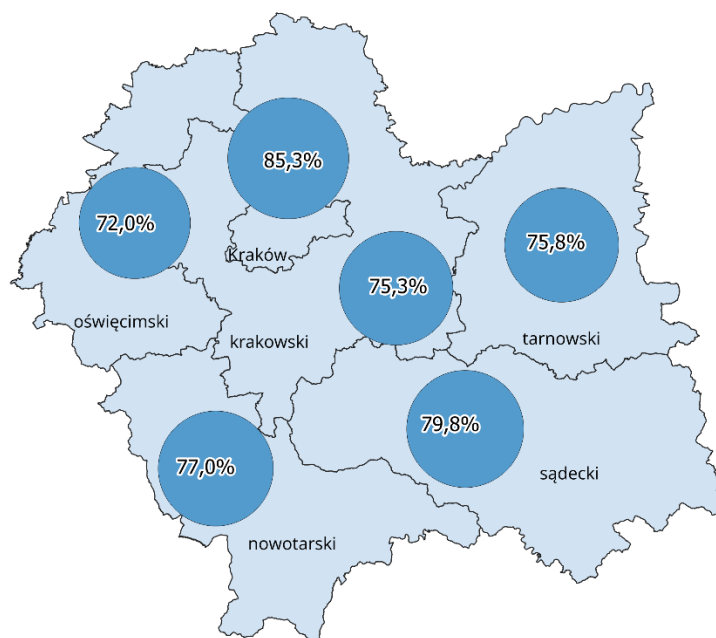
WYKRES 24. Pozytywna ocena Kościoła katolickiego i organizacji z nim powiązanych a cechy społeczno-demograficzne (n=2400)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan

Krakowianie wyżej niż mieszkańcy pozostałej części regionu ocenili działania podejmowane przez zwykłych obywateli (85% vs. 72% w podregionie oświęcimskim).

MAPA 6. Pozytywna ocena społeczeństwa polskiego (zwykłych ludzi) a podregion zamieszkania (n=2400)

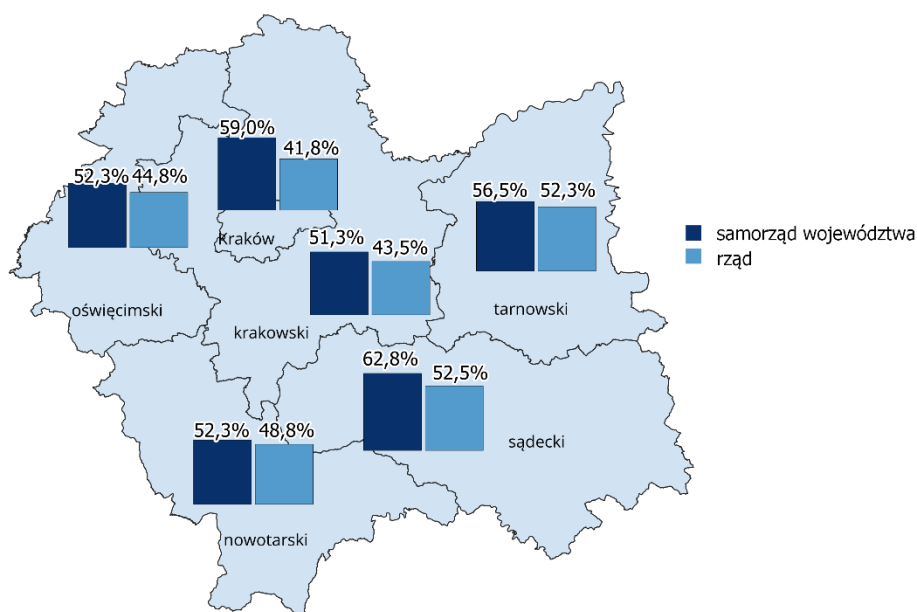

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

Działania samorządu województwa na rzecz uchodźców z Ukrainy wyżej ocenili mieszkańcy podregionu sądeckiego (63% vs. 51% w podregionie krakowskim). Jeśli chodzi o działania rządu, mniej wskazań pozytywnych padło ze strony mieszkańców Krakowa (42% vs. około 52% w podregionie sądeckim i tarnowskim).

Mieszkańcy podregionu sądeckiego wyraźnie wyżej oceniali także działalność Kościoła katolickiego i organizacji z nim związanych (66% wskazań pozytywnych vs. 47% wśród mieszkańców Krakowa).

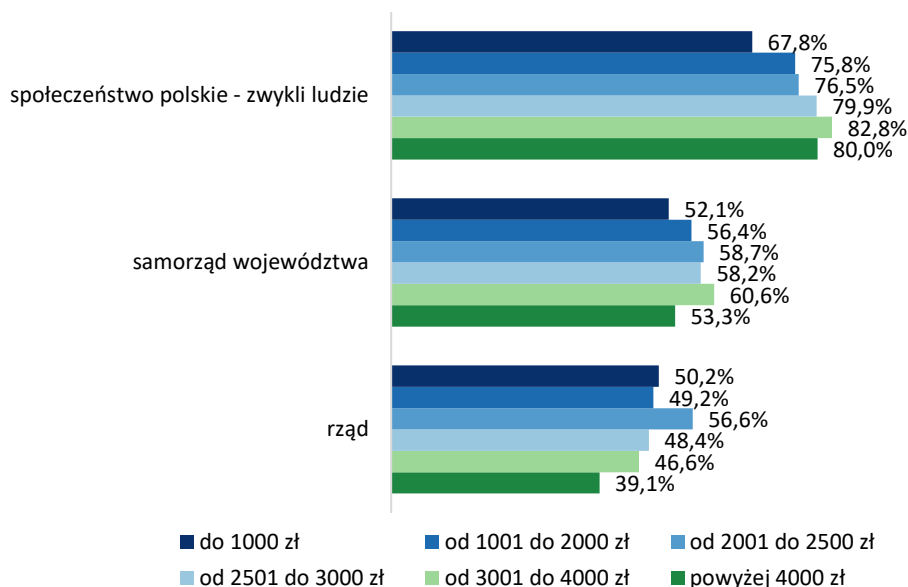
MAPA 7. Pozytywna ocena rządu i samorządu województwa a podregion zamieszkania (n=2400)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

Co ciekawe, **pozytywna ocena działania zwykłych obywateli na rzecz Ukraińców rośnie wraz z osiąganym przez Małopolan średnim dochodem netto** – 68% wśród Małopolan zarabiających najmniej vs. ponad 80% wśród Małopolan ze średnim dochodem powyżej 3000 zł netto. Jednocześnie **Małopolanie o najwyższych dochodach najstąbiej ocenili działania rządu w tej kwestii – niespełna 40% ocen pozytywnych** wśród respondentów o dochodzie powyżej 4000 zł netto (vs. 57% wśród Małopolan ze średnim dochodem od 2001 do 2500 zł netto).

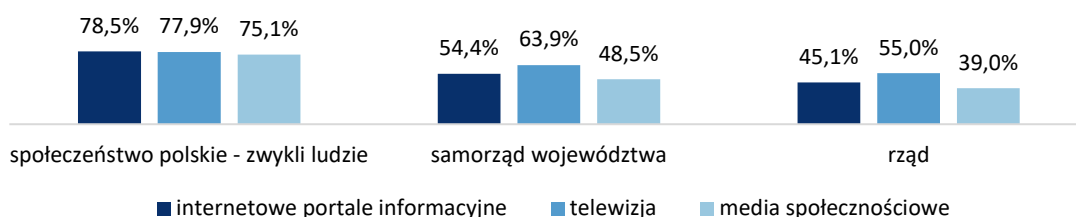
WYKRES 25. Pozytywna ocena wybranych kategorii a średni miesięczny dochód netto (n=2400)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

Respondenci wskazujący telewizję jako główne źródło informacji częściej wskazywali na pozytywne oceny zarówno rządu, jak i samorządu województwa w kontekście działań na rzecz imigrantów (odpowiednio 55% i 64%).

WYKRES 26. Pozytywna ocena wybranych kategorii a podstawowe źródło o wydarzeniach na świecie (n=2400)

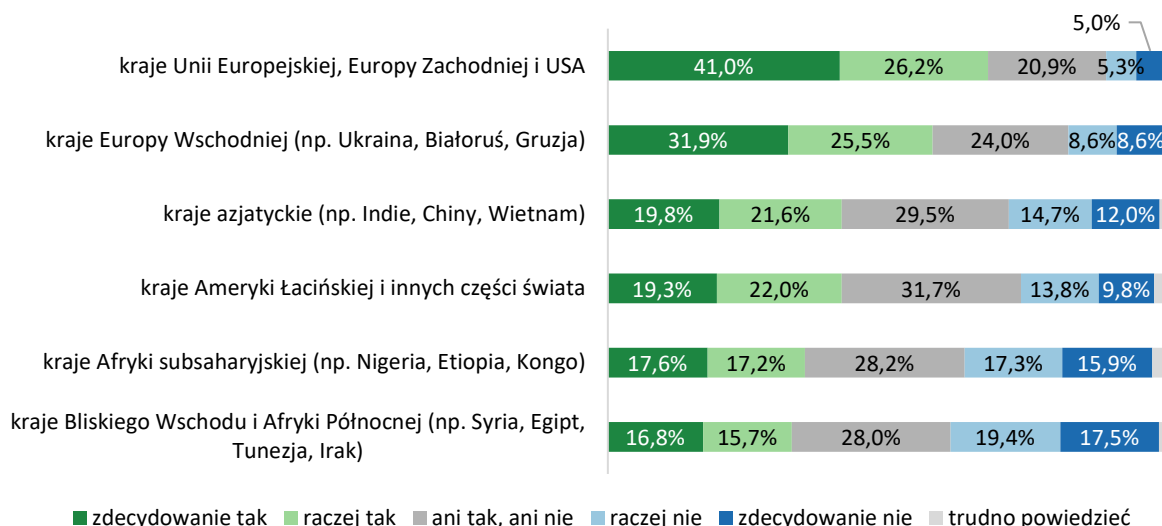
Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

Opinia odnośnie dostępu imigrantów z różnych kręgów kulturowych i obszarów geograficznych do zezwoleń na pobyt stały i pracę w Małopolsce

Respondentów z terenu regionu małopolskiego poproszono o wskazanie, czy według nich przedstawiciele poszczególnych grup cudzoziemców powinni dostawać **zezwolenie na pobyt stały i pracę w Małopolsce**. **Najwięcej wskazań pozytywnych ponownie dotyczyło przyjezdnych z krajów UE, Europy Zachodniej i USA (67%)**. Na drugiej pozycji, z wynikiem o 10 p. p. niższym znaleźli się obywatele z krajów Europy Wschodniej (57%).

Pozostałe grupy narodowości nie przekroczyły wartości 50%, przy czym **najniżej oceniono możliwość otrzymania zezwolenia na pobyt stały i pracę przez obywateli krajów Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej – 33% wskazań pozytywnych** vs. 37% wskazań negatywnych. W przypadku krajów Afryki Subsaharyjskiej oceny rozkładały się po równo, z lekką przewagą ocen pozytywnych (tj. 35% vs. 33%).

WYKRES 27. Czy przedstawiciele poszczególnych grup cudzoziemców powinni dostawać zezwolenie na pobyt stały i pracę w Małopolsce? (n=2400)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

Ciekawy jest fakt, że **młodzi Małopolanie (w wieku 18–24 lata) częściej niż pozostali Małopolanie popierali przyznanie zezwolenia na pobyt stały i pracę w Małopolsce imigrantom z krajów odległych kulturowo** (np. aż o 10 p. p. częściej w przypadku krajów azjatyckich czy krajów Afryki Subsaharyjskiej), **ale rzadziej imigrantom z krajów bliskich kulturowo**. Zależność ta jest podobna jak w przypadku

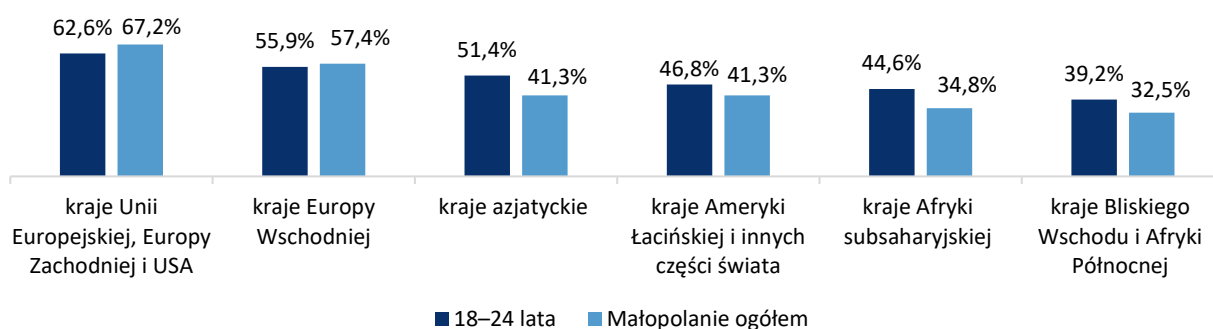
pytania o stosunek i sympatię względem poszczególnych grup imigrantów, których dotyczyło jedno z wcześniejszych pytań.

W poparciu dla przyznania zezwolenia na pobyt stały i pracę w Małopolsce przyjezdnym z krajów odległych kulturowo widać **największe różnice pomiędzy młodymi Małopolanami (18–24 lata) a seniorami:**

- **kraje Afryki Subsaharyjskiej – 45%** vs. 28% wśród seniorów (tj. 16 p. p. różnicy),
- **kraje azjatyckie – 51%** vs. 36% wśród seniorów (tj. 16 p. p. różnicy),
- **kraje Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej – 39%** vs. 28% wśród seniorów (tj. 11 p. p. różnicy),
- **kraje Ameryki Łacińskiej i innych części świata – 47%** vs. 36% (tj. 11 p. p. różnicy).

Poniższy wykres obrazuje zależność pomiędzy Małopolanami w wieku 18–24 lata a Małopolanami ogółem – tj. mniejsze poparcie młodych respondentów dla krajów UE, Europy Zachodniej i USA oraz krajów Europy Wschodniej; natomiast większe poparcie dla przyznania zezwolenia na pobyt stały i pracę w Małopolsce dla krajów odległych kulturowo.

WYKRES 28. Czy przedstawiciele poszczególnych grup cudzoziemców powinni dostawać zezwolenie na pobyt stały i pracę w Małopolsce – odpowiedzi twierdzące wśród Małopolan w wieku 18–24 lata i Małopolan ogółem (n=2400)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

Kobiety częściej niż mężczyźni popierały przyznanie zezwolenia na pobyt stały i pracę w Małopolsce imigrantom przyjezdnym z krajów Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej (34% vs. 31%) oraz Afryki Subsaharyjskiej (36% vs. 34%).

Mieszkańcy obszarów miejskich we wszystkich przypadkach odznaczali się większym poparciem dla przyznawania wskazanym imigrantom zezwolenia na pobyt stały i pracę w Małopolsce niż mieszkańcy wsi. Co ciekawe, największą różnicę odnotowano w przypadku przyjezdnym z krajów UE, Europy Zachodniej i USA (tj. 10 p. p.).

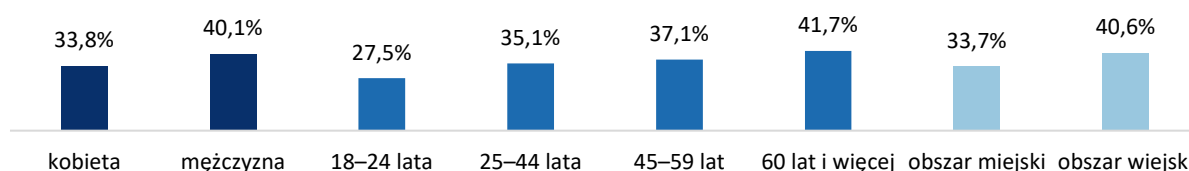
TABELA 4. Czy przedstawiciele poszczególnych grup cudzoziemców powinni dostawać zezwolenie na pobyt stały i pracę w Małopolsce? (odpowiedzi twierdzące a cechy społeczno-demograficzne (n=2400)

	Kraje Unii Europejskiej, Europy Zachodniej i USA	Kraje Europy Wschodniej	Kraje Ameryki Łacińskiej i innych części świata	Kraje azjatyckie	Kraje Afryki Subsaharyjskiej	Kraje Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej
kobieta	62,1%	56,4%	39,6%	40,8%	35,8%	33,9%

	Kraje Unii Europejskiej, Europy Zachodniej i USA	Kraje Europy Wschodniej	Kraje Ameryki Łacińskiej i innych części świata	Kraje azjatyckie	Kraje Afryki Subsaharyjskiej	Kraje Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej
mężczyzna	72,7%	58,5%	43,3%	41,9%	33,8%	31,0%
18–24 lata	62,6%	55,9%	46,8%	51,4%	44,6%	39,2%
25–44 lata	67,0%	52,7%	46,0%	44,8%	39,4%	35,8%
45–59 lat	66,7%	57,5%	38,3%	38,9%	32,1%	30,1%
60 lat i więcej	69,4%	64,0%	36,0%	35,8%	28,2%	28,2%
obszar miejski	71,6%	61,0%	44,4%	44,9%	37,9%	35,9%
obszar wiejski	61,9%	53,1%	37,6%	37,0%	31,1%	28,4%

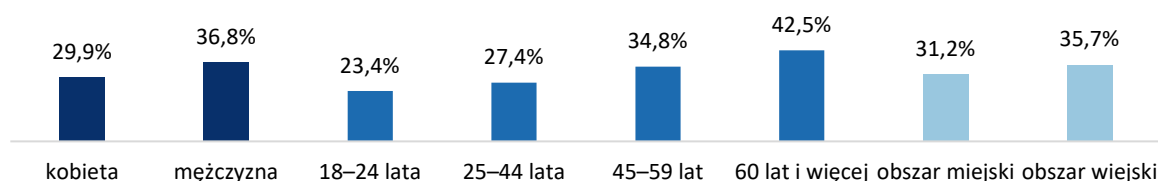
Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

WYKRES 29. Negatywny stosunek do otrzymywania zezwoleń na pobyt stały i pracę w Małopolsce dla cudzoziemców z krajów Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej a cechy społeczno-demograficzne (n=2400)

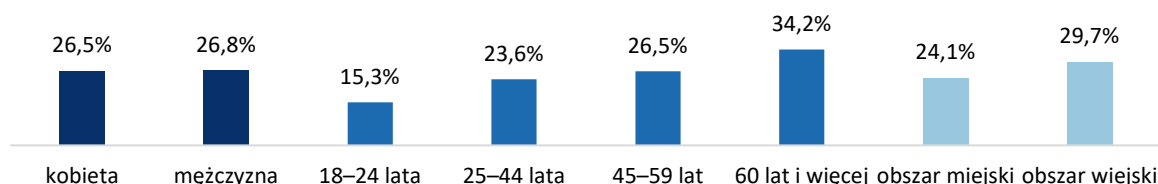
Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

WYKRES 30. Negatywny stosunek do otrzymywania zezwoleń na pobyt stały i pracę w Małopolsce dla cudzoziemców z krajów Afryki Subsaharyjskiej a cechy społeczno-demograficzne (n=2400)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

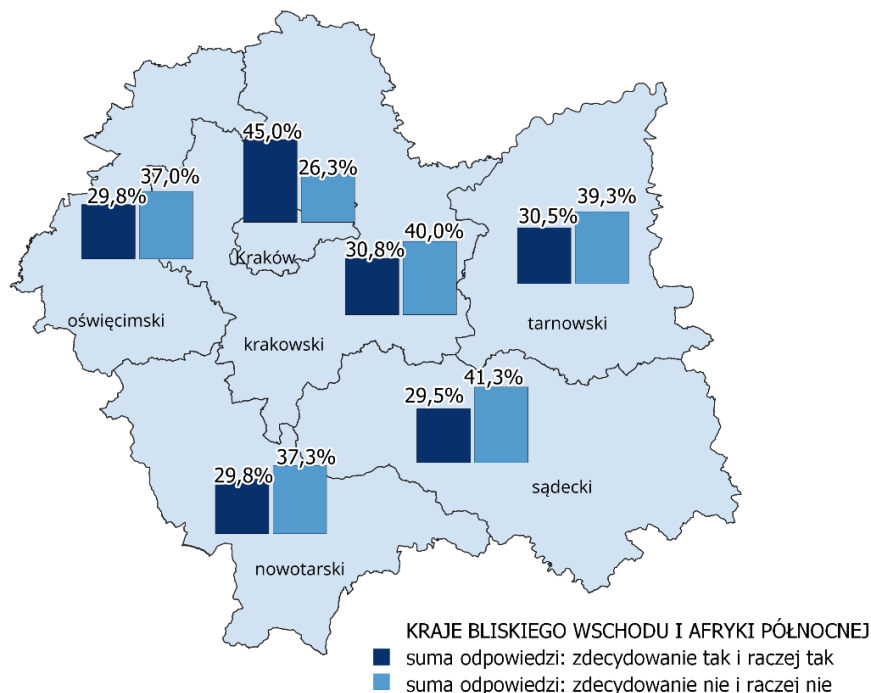
WYKRES 31. Negatywny stosunek do otrzymywania zezwoleń na pobyt stały i pracę w Małopolsce dla cudzoziemców z krajów azjatyckich a cechy społeczno-demograficzne (n=2400)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

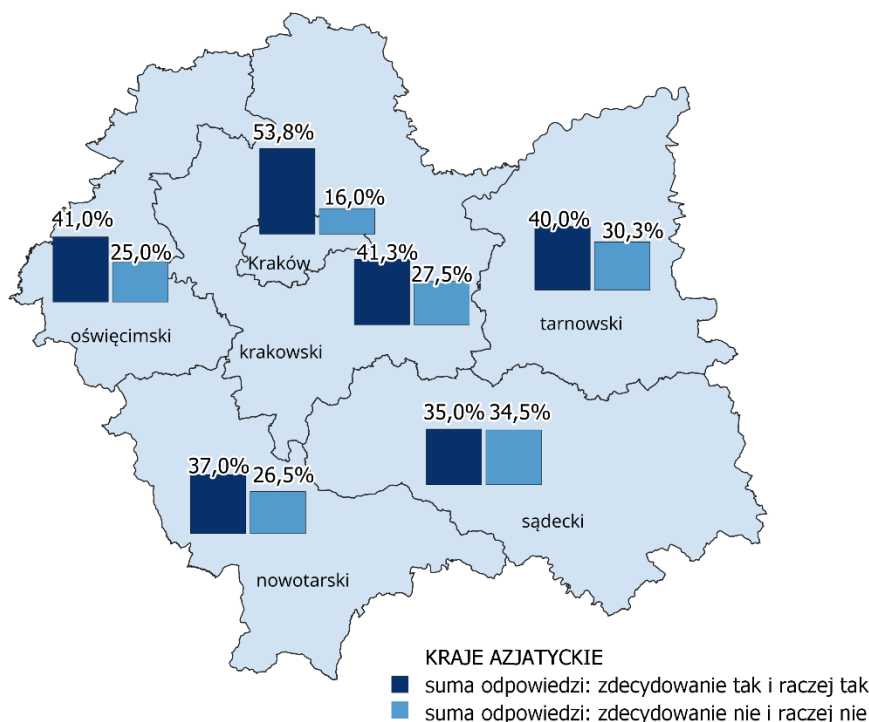
Mieszkańcy Krakowa częściej niż respondenci z pozostałych regionów popierali stwierdzenie, że przedstawiciele różnych grup cudzoziemców powinni dostawać zezwolenie na pobyt stały i pracę w Małopolsce. Największe różnice odnotowano pomiędzy nimi a mieszkańcami podregionu sądeckiego w przypadku przyjezdnych z krajów azjatyckich (19 p. p.) oraz krajów Ameryki Łacińskiej i innych części świata (18 p. p.). W przypadku imigrantów z krajów Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej respondenci z Krakowa udzielili odpowiedzi pozytywnych średnio o 15 p. p. więcej niż ankietowani z pozostałej części regionu.

MAPA 8. Stosunek do otrzymywania zezwoleń na pobyt stały i pracę w Małopolsce dla cudzoziemców z krajów Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej a podregion zamieszkania (n=2400)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

MAPA 9. Stosunek do otrzymywania zezwoleń na pobyt stały i pracę w Małopolsce dla cudzoziemców z krajów azjatyckich a podregion zamieszkania (n=2400)

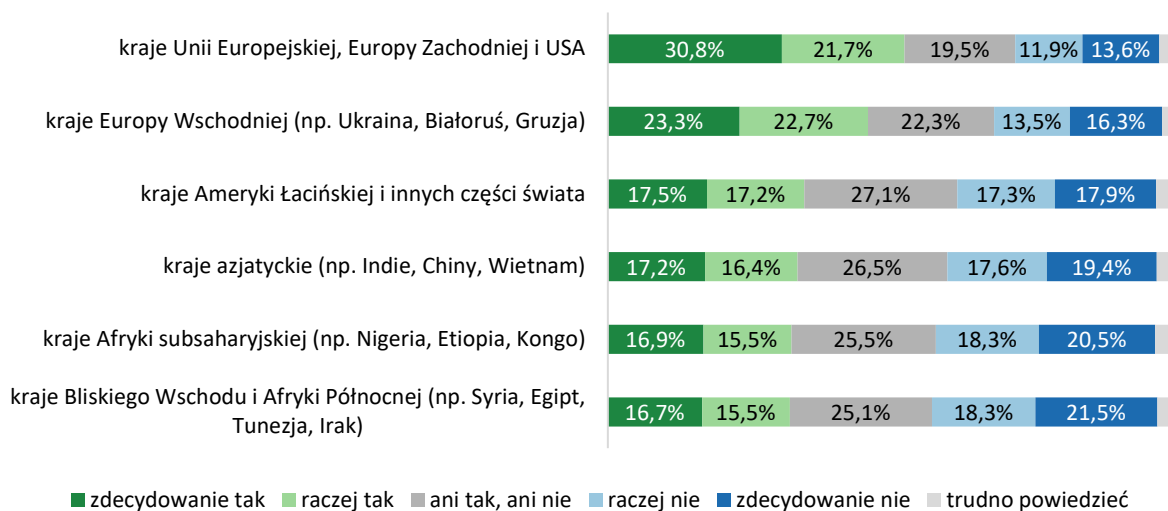
Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

Opinia odnośnie dostępu imigrantów z różnych kręgów kulturowych i obszarów geograficznych do świadczeń socjalnych i ochrony zdrowia

Małopolanie oceniali dla poszczególnych grup obcokrajowców **dostęp do świadczeń socjalnych i ochrony zdrowia** na takich samych warunkach jak Polacy. **Tutaj nastawienie respondentów było jeszcze bardziej negatywne. Tylko obywatele krajów UE, Europy Zachodniej i USA przekroczyli nieznacznie wartość 50%.** Odpowiedzi negatywne przeważały nad pozytywnymi (lub były na równi z nimi) w przypadku:

- krajów Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej – 40% (vs. 32% ocen pozytywnych),
- krajów Afryki Subsaharyjskiej – 39% (vs. 33% ocen pozytywnych),
- krajów azjatyckich – 37% (vs. 34% ocen pozytywnych),
- krajów Ameryki Łacińskiej i innych części świata – 35% (vs. 35% ocen pozytywnych).

WYKRES 32. Czy przedstawiciele poszczególnych grup cudzoziemców powinni mieć dostęp do świadczeń socjalnych i ochrony zdrowia na takich samych warunkach jak Polacy? (n=2400)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

W przypadku ankietowanych w wieku 18–24 lata widać podobną tendencję jak w przypadku pytania poprzedniego – **mniejszy odsetek Małopolan ogółem popiera dostęp** do świadczeń socjalnych i ochrony zdrowia na takich samych warunkach jak Polacy **dla przyjezdnych z krajów UE, Europy Zachodniej i USA oraz krajów Europy Wschodniej, ale za to nieco większy odsetek odnosi się w tym względzie pozytywnie do przyjezdnych z krajów odległych kulturowo.**

Co ciekawe, w przypadku dostępu do świadczeń socjalnych i ochrony zdrowia dla imigrantów z krajów odległych kulturowo na takich samych warunkach jak Polacy nie odnotowano już różnic pomiędzy respondentami najmłodszymi a seniorami – jedynie w przypadku przyjezdnych z Afryki Subsaharyjskiej młodzi Małopolanie są skłonni przyznać im dostęp do świadczeń socjalnych i ochrony zdrowia o 3 p. p. częściej niż seniorzy.

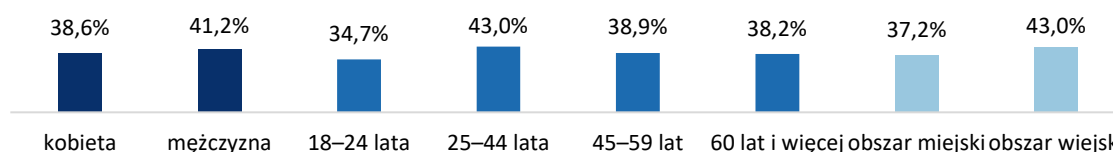
Respondenci z terenów miejskich w porównaniu z mieszkańcami wsi **ponownie wykazali zdecydowanie bardziej pozytywny stosunek do przyznawania dostępu do świadczeń socjalnych i ochrony zdrowia dla wszystkich grup imigrantów.** Największą różnicę pomiędzy nimi odnotowano ponownie w przypadku przyjezdnych z krajów UE, Europy Zachodniej i USA (tj. 5 p. p.).

TABELA 5. Czy przedstawiciele poszczególnych grup cudzoziemców powinni mieć dostęp do świadczeń socjalnych i ochrony zdrowia na takich samych warunkach jak Polacy? (odpowiedzi twierdzące a cechy społeczno-demograficzne (n=2400)

	Kraje Unii Europejskiej, Europy Zachodniej i USA	Kraje Europy Wschodniej	Kraje Ameryki Łacińskiej i innych części świata	Kraje azjatyckie	Kraje Afryki Subsaharyjskiej	Kraje Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej
kobieta	48,7%	46,1%	33,7%	34,2%	33,6%	33,2%
mężczyzna	56,6%	45,8%	35,8%	32,8%	31,2%	31,0%
18–24 lata	42,3%	40,5%	33,3%	34,2%	35,1%	33,3%
25–44 lata	46,6%	37,6%	33,5%	32,0%	31,4%	30,0%
45–59 lat	55,2%	44,9%	36,8%	34,7%	32,9%	32,1%
60 lat i więcej	61,0%	59,3%	35,0%	34,3%	32,6%	34,6%
obszar miejski	54,8%	47,9%	36,2%	34,8%	33,5%	33,9%
obszar wiejski	49,6%	43,6%	32,9%	32,0%	31,2%	30,1%

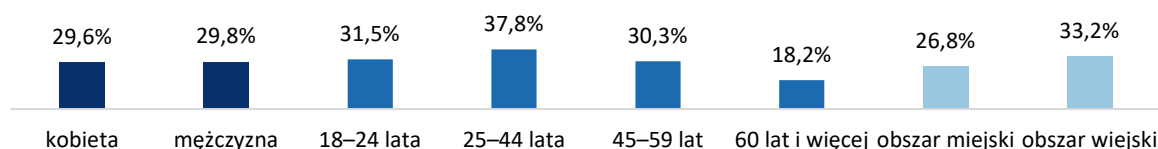
Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

WYKRES 33. Negatywny stosunek do dostępu do świadczeń socjalnych i ochrony zdrowia na takich samych warunkach jak Polacy dla cudzoziemców z krajów Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej a cechy społeczno-demograficzne (n=2400)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

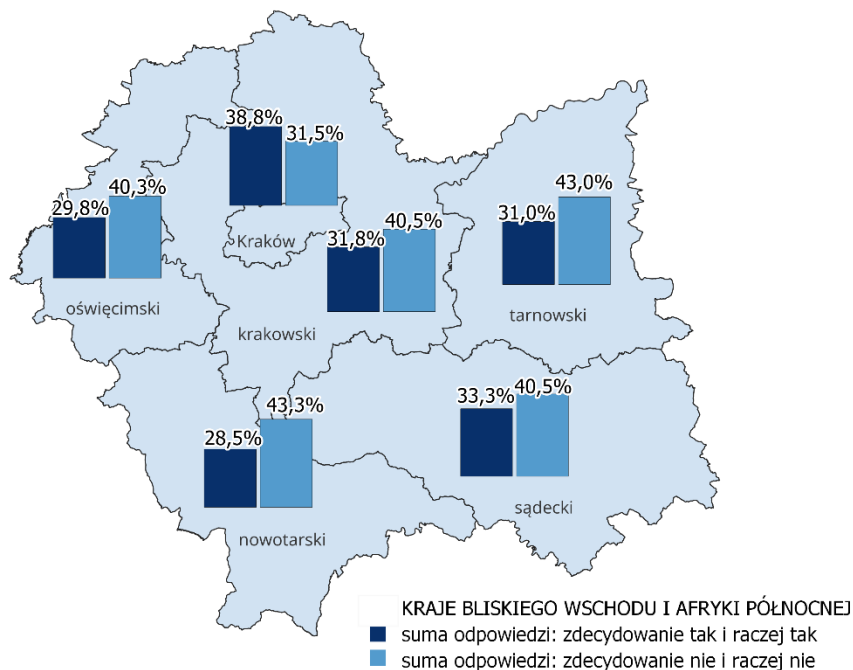
WYKRES 34. Negatywny stosunek do dostępu do świadczeń socjalnych i ochrony zdrowia na takich samych warunkach jak Polacy dla cudzoziemców z krajów Europy Wschodniej a cechy społeczno-demograficzne (n=2400)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

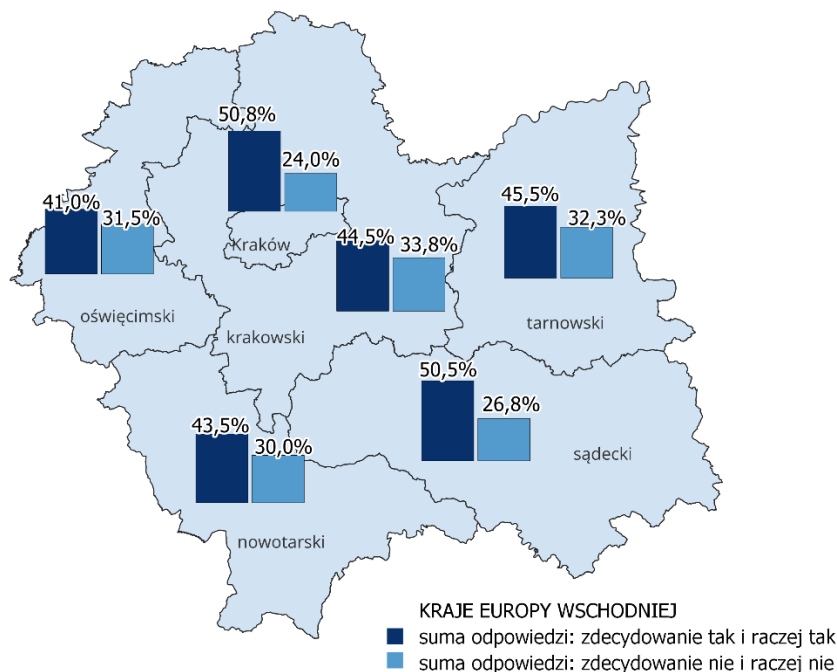
Również w przypadku stwierdzenia, że przedstawiciele poszczególnych grup cudzoziemców powinni mieć dostęp do świadczeń socjalnych i ochrony zdrowia na takich samych warunkach jak Polacy, respondenci Krakowa dali najwięcej wskazań pozytywnych. Największą różnicę pomiędzy nimi a mieszkańcami podregionu nowotarskiego odnotowano w przypadku przyjezdnych z krajów azjatyckich (40% vs. 29%, tj. 11 p. p.).

MAPA 10. Stosunek do dostępu do świadczeń socjalnych i ochrony zdrowia na takich samych warunkach jak Polacy dla cudzoziemców z krajów Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej a podregion zamieszkania (n=2400)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

MAPA 11. Stosunek do dostępu do świadczeń socjalnych i ochrony zdrowia na takich samych warunkach jak Polacy dla cudzoziemców z krajów Europy Wschodniej a podregion zamieszkania (n=2400)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

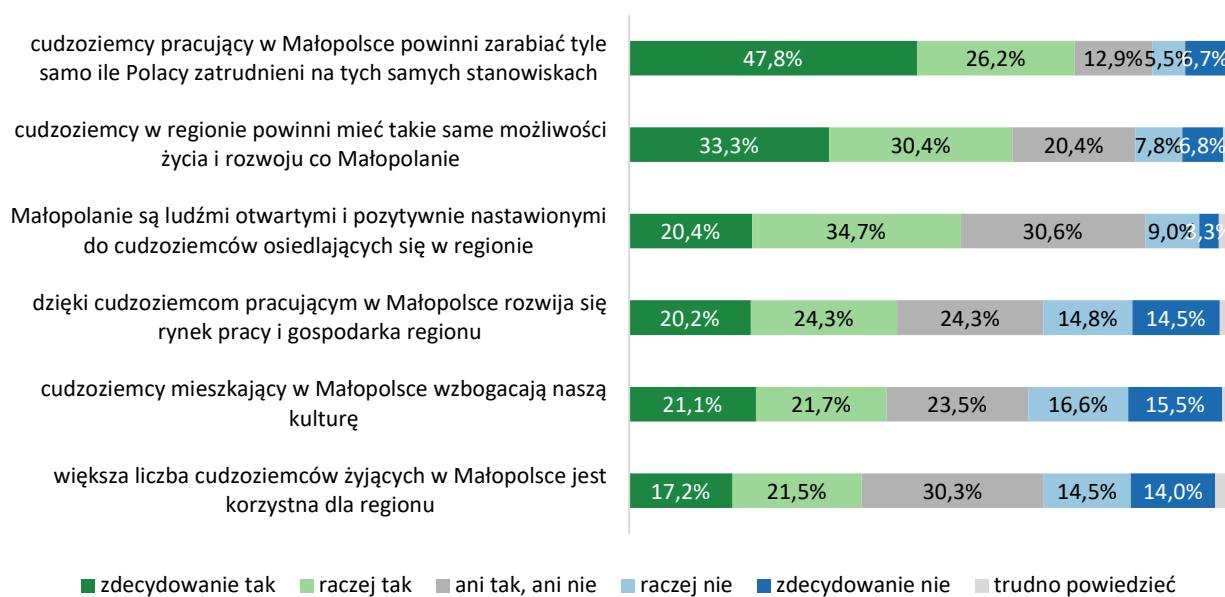
Ocena różnorodnych aspektów związanych z obecnością imigrantów w regionie

Niemal 3/4 badanych Małopolan wskazało, że cudzoziemcy pracujący w Małopolsce powinni zarabiać tyle samo ile Polacy zatrudnieni na tych samych stanowiskach, a niemal 2/3 uważa, że cudzoziemcy mieszkający w regionie powinni mieć takie same możliwości życia i rozwoju co Małopolanie.

Ponad połowa respondentów wskazała, że Małopolanie są ludźmi otwartymi i pozytywnie nastawionymi do obcokrajowców osiedlających się w regionie, a tylko co dziesiąty jest odmiennego zdania. Najmniej przekonani do tego stwierdzenia są najmłodszy respondenci – 42% (vs. 60% wśród seniorów).

Najwięcej wskazań negatywnych otrzymało stwierdzenie, że cudzoziemcy mieszkający w Małopolsce wzbogacają naszą kulturę – niemal 1/3 badanych nie zgadza się z tym stwierdzeniem (vs. 42% wskazań pozytywnych).

WYKRES 35. Na ile zgadza się Pan/i z wybranymi stwierdzeniami ocena w skali od 1 do 5 (1 – zdecydowanie się nie zgadzam, 5 – zdecydowanie się zgadzam)? (n=2400)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

Bardziej przekonani do tego, że cudzoziemcy w regionie powinni mieć takie same możliwości życia i rozwoju co Małopolanie, byli mieszkańcy Krakowa (72% vs. 60% w podregionie tarnowskim i oświęcimskim), mężczyźni (66% vs. 62% wśród kobiet), seniorzy (70% vs. około 59% wśród Małopolan przed 44. rokiem życia) oraz mieszkańcy miast (68% vs. 59%).

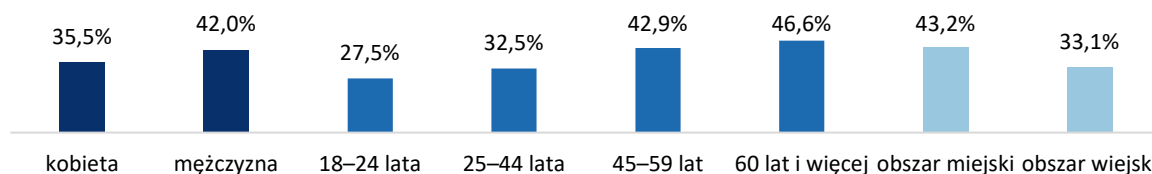
TABELA 6. Najwyżej oceniane przez Małopolan stwierdzenia – suma wskazań „raczej tak” i „zdecydowanie tak” a cechy społeczno-demograficzne (n=2400)

	Cudzoziemcy pracujący w Małopolsce powinni zarabiać tyle samo ile Polacy zatrudnieni na tych samych stanowiskach	Cudzoziemcy w regionie powinni mieć takie same możliwości życia i rozwoju co Małopolanie	Małopolanie są ludźmi otwartymi i pozytywnie nastawionymi do cudzoziemców osiedlających się w regionie
kobieta	74,0%	61,6%	53,7%
mężczyzna	74,0%	65,9%	56,6%
18–24 lata	70,7%	58,6%	41,9%
25–44 lata	72,5%	59,5%	50,9%
45–59 lat	74,4%	64,6%	60,3%
60 lat i więcej	76,6%	69,8%	60,4%
obszar miejski	77,1%	67,6%	55,3%
obszar wiejski	70,3%	58,9%	54,8%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

Pogląd, że większa liczba cudzoziemców żyjących w Małopolsce jest korzystna dla regionu częściej podzielali mieszkańcy Krakowa (50% vs. 35% wśród mieszkańców podregionu tarnowskiego), mężczyźni (42% vs. 36% wśród kobiet), seniorzy (47% vs. 28% wśród Małopolan w wieku 18–24 lata) oraz mieszkańcy miast (43% vs. 33%).

WYKRES 36. „Większa liczba cudzoziemców żyjących w Małopolsce jest korzystna dla regionu” a cechy społeczno-demograficzne – suma wskazań „raczej tak” i „zdecydowanie tak” (n=2400)

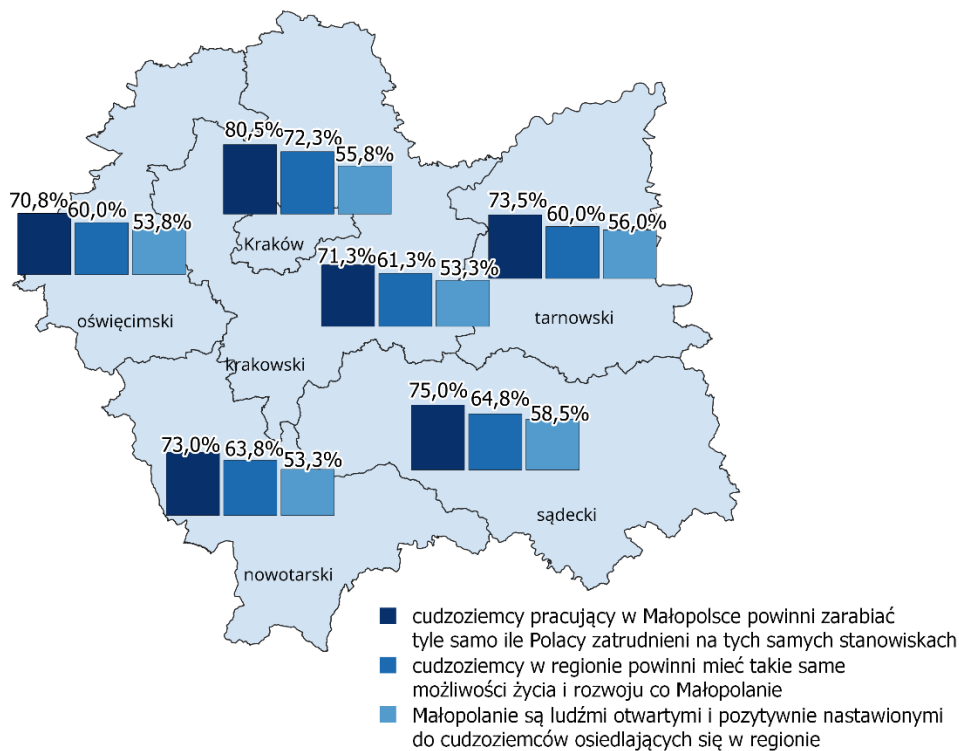

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

Kobiety częściej wskazywały, że cudzoziemcy mieszkający w Małopolsce wzbogacają naszą kulturę (44%). Podobnie mieszkańcy miast (49% vs. 35% wśród mieszkańców wsi) oraz mieszkańcy Krakowa (55%). Dla porównania odsetek wskazań wśród mieszkańców podregionu krakowskiego i oświęcimskiego był aż o 19 p. p. niższy (tj. 36%).

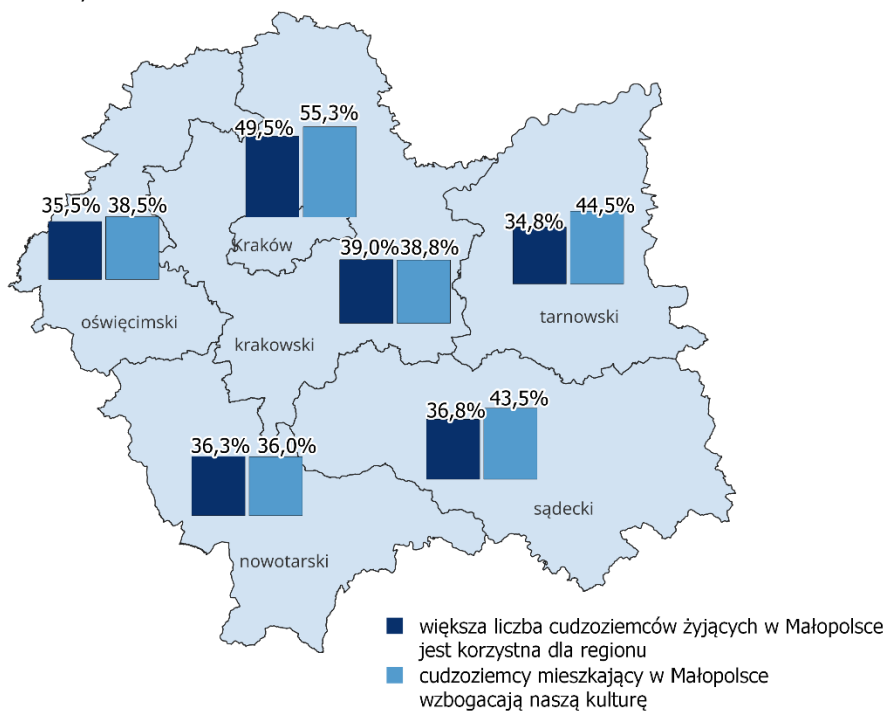
Z kolei przekonanie o tym, że Małopolanie są ludźmi otwartymi i pozytywnie nastawionymi do cudzoziemców osiedlających się w regionie częściej deklarowali respondenci z podregionu sądeckiego (59%).

MAPA 12. Najwyżej oceniane przez Małopolan stwierdzenia – suma wskazań „raczej tak” i „zdecydowanie tak” a podregion zamieszkania (n=2400)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

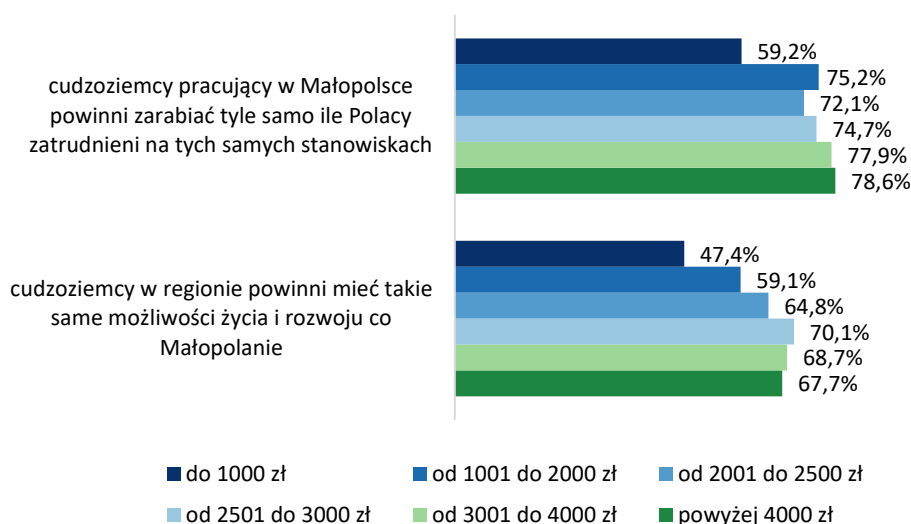
MAPA 13. Ocena wybranych stwierdzeń – suma wskazań „raczej tak” i „zdecydowanie tak” a podregion zamieszkania (n=2400)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

Respondenci osiągający dochód najniższy zdecydowanie rzadziej zgadzali się zarówno z tym, że cudzoziemcy powinni zarabiać tyle samo co Polacy zatrudnieni na tych samych stanowiskach (60%), jak i z tym, że powinni mieć oni takie same możliwości życia i rozwoju co Małopolanie (48%).

WYKRES 37. Ocena wybranych stwierdzeń – suma wskazań „raczej tak” i „zdecydowanie tak” a średni miesięczny dochód netto (n=2400)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

Identyfikacja barier w nawiązywaniu kontaktów mieszkańców Małopolski z cudzoziemcami

Małopolanie poproszeni o **wskazanie głównych barier w nawiązywaniu kontaktów mieszkańców Małopolski z cudzoziemcami, zdecydowanie najczęściej wskazywali na brak lub niewystarczającą znajomość języków obcych (69%)**. Należy podkreślić, że nie jest tutaj mowa o nauce języka polskiego ze strony imigrantów, ale ogólniej braku znajomości wspólnego języka (np. języka angielskiego) po stronie zarówno społeczeństwa przyjmującego, jak i cudzoziemców.

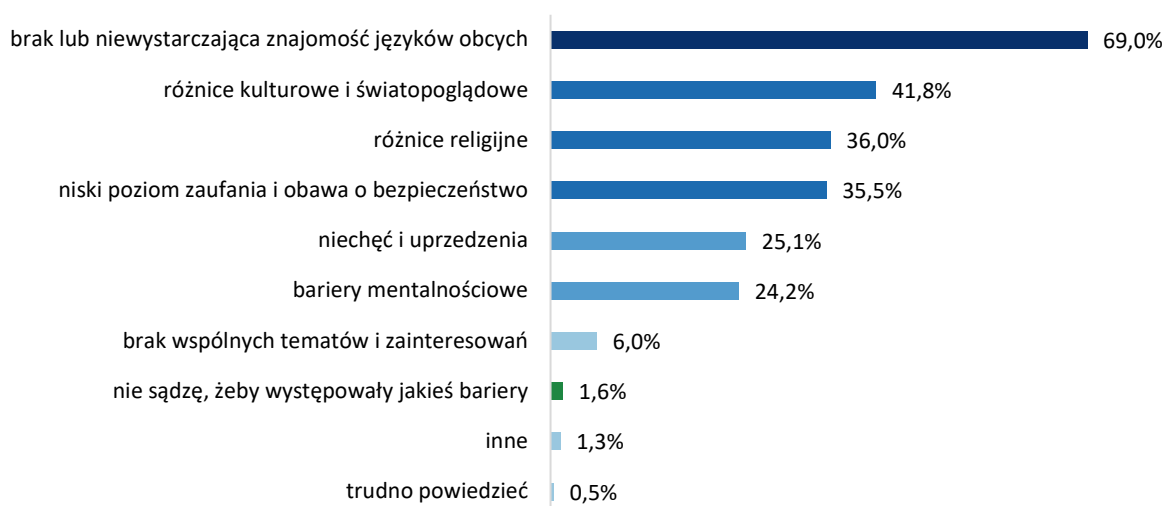
Pozostałe wskazania z czołowej trójki uzyskały znacznie mniejszy odsetek – różnice poglądowe i światopoglądowe (42%) oraz różnice religijne (36%). **Niechęć i uprzedzenia Małopolan względem cudzoziemców oraz bariery mentalnościowe dostrzega 1/4 respondentów.**

Wśród wskazań „inne” najczęściej padały bariery takie jak:

- cudzoziemcy są roszczeniowi,
- zaszłości historyczne,
- brak chęci przystosowania się,
- propaganda w mediach,
- obawa o przyznanie imigrantom większych praw niż Polakom,
- izolacja środowisk imigrantów i życie w swoich grupach.

Jeden z respondentów zasugerował, że warto zrobić więcej punktów informacyjno-integracyjnych dla cudzoziemców i Małopolan (np. wspólne dni kultury, aby móc poznać siebie nawzajem i zniwelować bądź obniżyć poziom braku wiedzy i uprzedzeń).

WYKRES 38. Jakie mogą być największe bariery w nawiązywaniu kontaktów mieszkańców Małopolski z cudzoziemcami? (n=2400)⁷

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

Na różnice kulturowe i światopoglądowe jako barierę w integracji z imigrantami częściej wskazywali mężczyźni (43%), osoby w wieku 25–44 lata (45%) oraz mieszkańcy obszarów wiejskich (44%).

TABELA 7. Bariery najczęściej wskazywane przez Małopolan a cechy społeczno-demograficzne (n=2400)

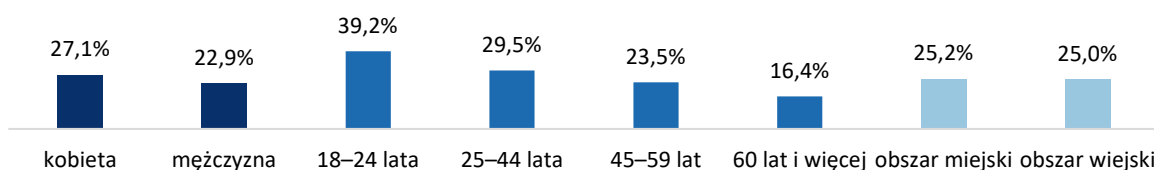
	Brak lub niewystarczająca znajomość języków obcych	Różnice kulturowe i światopoglądowe	Różnice religijne
kobieta	72,4%	40,4%	34,6%
mężczyzna	65,2%	43,4%	37,5%
18–24 lata	69,8%	41,4%	36,5%
25–44 lata	70,7%	44,6%	34,7%
45–59 lat	68,1%	42,3%	39,7%
60 lat i więcej	67,1%	38,0%	34,5%
obszar miejski	69,5%	40,4%	35,5%
obszar wiejski	68,4%	43,5%	36,6%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

Na niechęć i uprzedzenia jako barierę w kontaktach Małopolan w cudzoziemcami częściej zwracały uwagę osoby najmłodsze (40%) oraz kobiety (27%).

⁷ Pytanie wielokrotnego wyboru – maksymalnie 3 odpowiedzi.

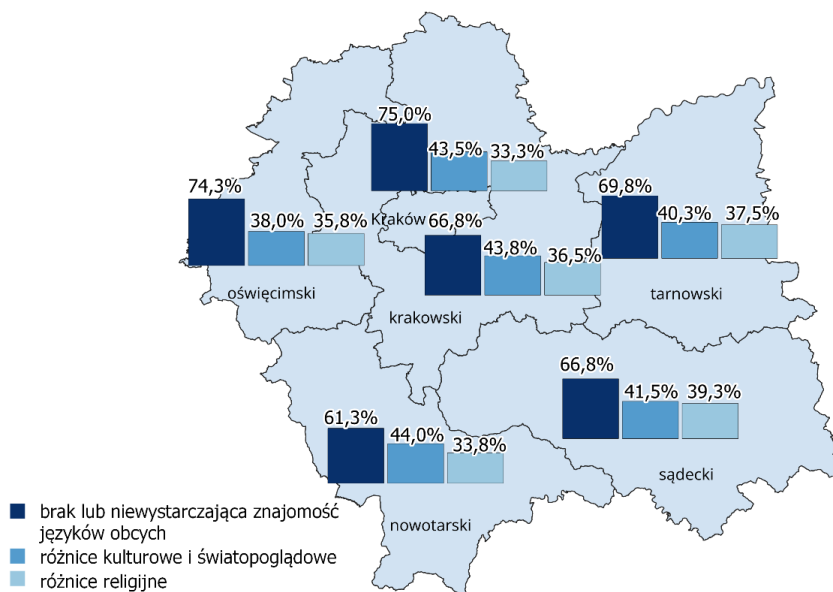
WYKRES 39. Dostrzeżenie bariery „niechęć i uprzedzenia” a cechy społeczno-demograficzne (n=2400)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

Na różnice religijne częściej wskazywali mieszkańcy podregionu nowosądeckiego (39% vs. 33% wśród mieszkańców Krakowa).

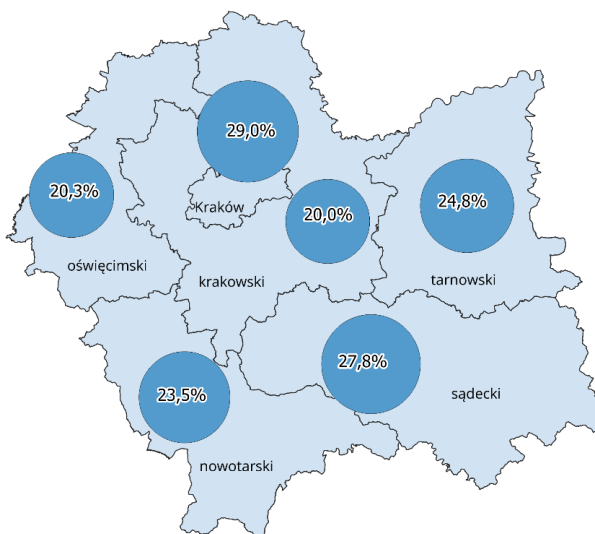
MAPA 14. Bariery najczęściej wskazywane przez Małopolan a podregion zamieszkania (n=2400)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

Bariery mentalnościowe częściej dostrzegali kobiety (26%) oraz mieszkańcy Krakowa (29%).

MAPA 15. Dostrzeżenie bariery „bariery mentalnościowe” a podregion zamieszkania (n=2400)

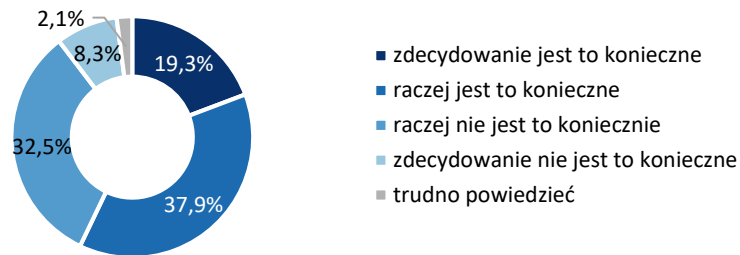

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

Ocena konieczności podejmowania przez władze regionalne działań w celu integracji cudzoziemców z Małopolanami

Większość badanych Małopolan jest zdania, że władze regionalne powinny podejmować więcej działań w celu integracji cudzoziemców z mieszkańcami regionu – 57% (vs. 41% wskazań negatywnych).

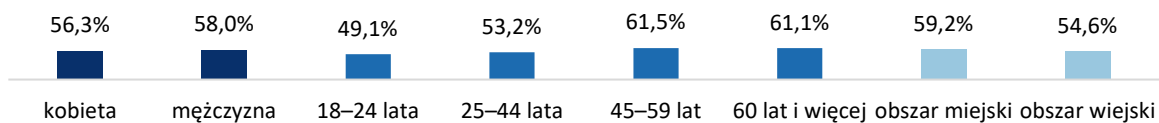
WYKRES 40. Czy władze regionalne powinny podejmować więcej działań w celu integracji cudzoziemców z mieszkańcami Małopolski? (n=2400)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

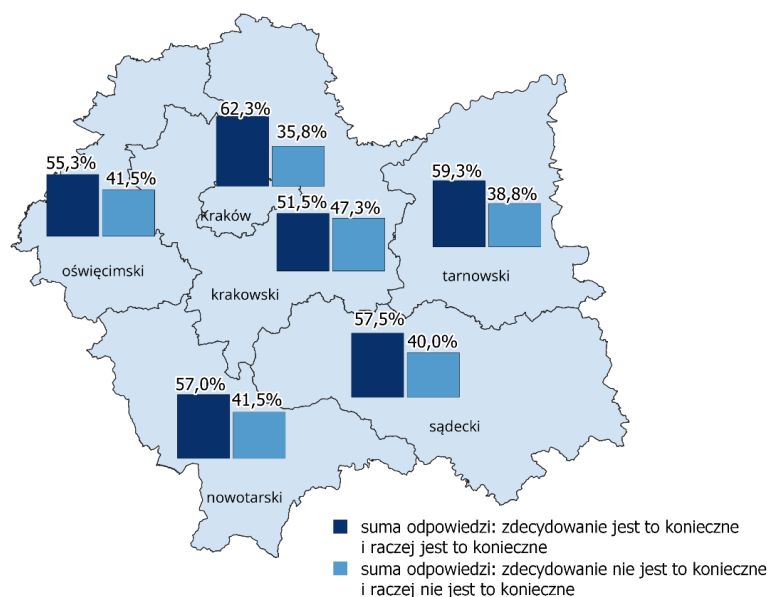
Wyższy odsetek deklaracji odnotowano wśród mężczyzn (58%), osób powyżej 45. roku życia (około 61%), mieszkańców miast (59%) oraz mieszkańców Krakowa (62%).

WYKRES 41. Czy władze regionalne powinny podejmować więcej działań w celu integracji cudzoziemców z mieszkańcami Małopolski? (odsetek wskazań twierdzących a cechy społeczno-demograficzne (n=2400)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

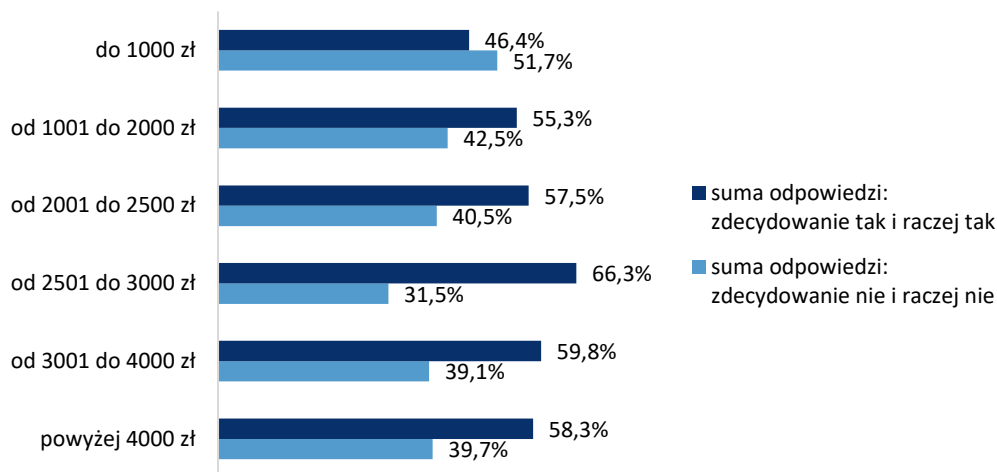
MAPA 16. Czy władze regionalne powinny podejmować więcej działań w celu integracji cudzoziemców z mieszkańcami Małopolski? (odsetek wskazań twierdzących a podregion zamieszkania (n=2400)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

Ponad połowa Małopolan osiągających dochód najniższy (tj. poniżej 1000 zł netto) wskazała, że władze regionalne nie powinny podejmować więcej działań w celu integracji cudzoziemców z mieszkańcami Małopolski. Jest to wynik najniższy na tle pozostałych grup dochodowych.

WYKRES 42. Czy władze regionalne powinny podejmować więcej działań w celu integracji cudzoziemców z mieszkańcami Małopolski a średni miesięczny dochód netto (n=2400)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

Identyfikacja programów i usług, które pomogłyby cudzoziemcom dostosować się do życia w Polsce

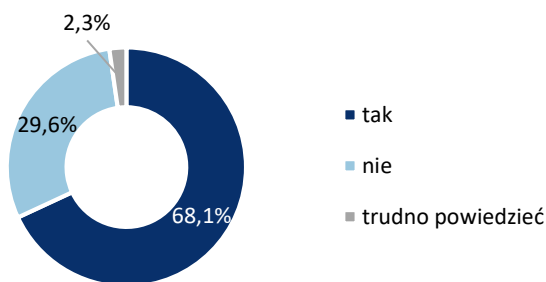
Ponad 2/3 respondentów z regionu zadeklarowało, że cudzoziemcy, którzy chcą zostać w Polsce, potrzebują specjalnych programów i usług, które pomogłyby im w dostosowaniu się do życia w naszym kraju. Aż 9 na 10 ankietowanych popierających konieczność tego typu wsparcia wskazało na naukę języka⁸, a ponad 60% dostrzega potrzebę pomocy w znalezieniu pracy dla imigrantów oraz umożliwienie im dostępu do edukacji. Najmniejszą popularnością cieszyła się pomoc w znalezieniu znajomych i zacieśnieniu więzi z nową społecznością (35%).

Wśród wskazań o charakterze „inne” dominowały odpowiedzi:

- zapoznanie z kulturą (obyczajami/zwyczajami) i historią Polski oraz wzajemne poznawanie kultur,
- pomoc w urzędach (np. zatrudnienie tłumaczy),
- pomoc prawna,
- przełamywanie barier mentalnościowych, uczenie się wzajemnej tolerancji,
- opieka nad dziećmi, dostosowanie systemu szkolnictwa i pomoc w ich integracji,
- punkty informacyjne dla imigrantów, gdzie mogą zdobyć wszystkie informacje w jednym miejscu.

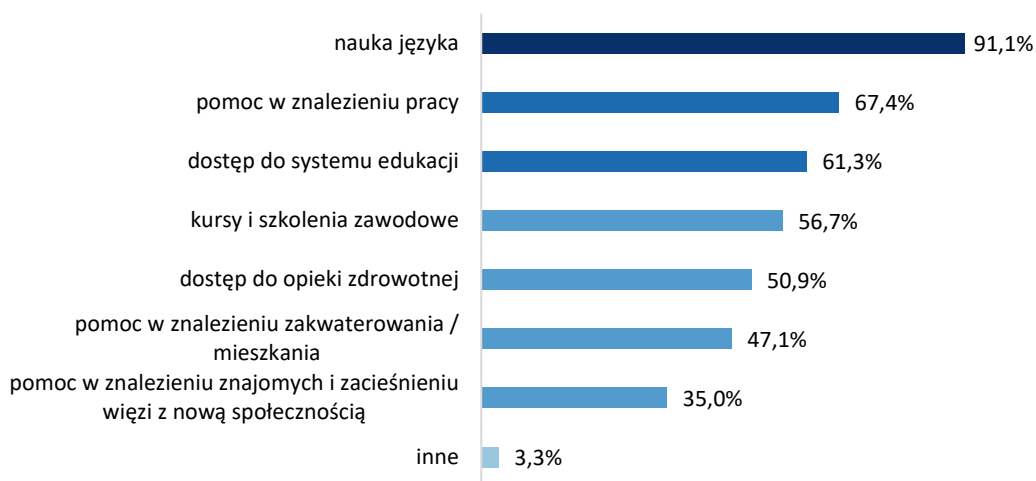
⁸ Należy podkreślić, że w kafeterii odpowiedzi nie był wskazany język polski, ale język obcy ogółem (np. j. angielski).

WYKRES 43. Czy cudzoziemcy, którzy chcą zostać w Polsce, potrzebują jakichkolwiek specjalnych programów i usług, które pomogłyby im w dostosowaniu się do życia w Polsce? (n=2400)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

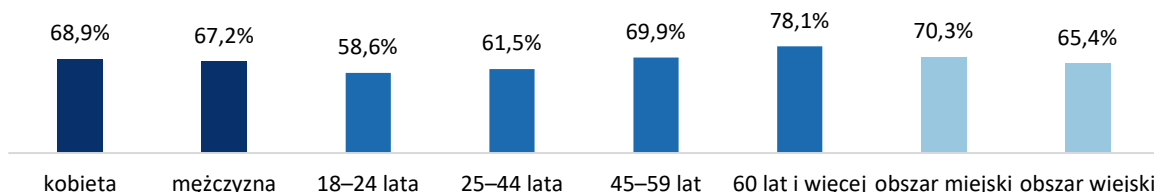
WYKRES 44. Czy cudzoziemcy, którzy chcą zostać w Polsce, potrzebują jakichkolwiek specjalnych programów i usług, które pomogłyby im w dostosowaniu się do życia w Polsce? (lista wskazań (n=1634)⁹)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

Ciekawy jest fakt, że **osoby w wieku 18–24 lat co prawda deklarują największą sympatię oraz konieczność różnego rodzaju świadczeń dla cudzoziemców z krajów odległych kulturowo, jednak jednocześnie rzadziej niż pozostali deklarują potrzebę wsparcia dla imigrantów ogółem w postaci specjalnych programów i usług (59% vs. 78% wśród seniorów).**

WYKRES 45. Czy cudzoziemcy, którzy chcą zostać w Polsce, potrzebują jakichkolwiek specjalnych programów i usług, które pomogłyby im w dostosowaniu się do życia w Polsce? (odsetek wskazań twierdzących a cechy społeczno-demograficzne (n=2400))

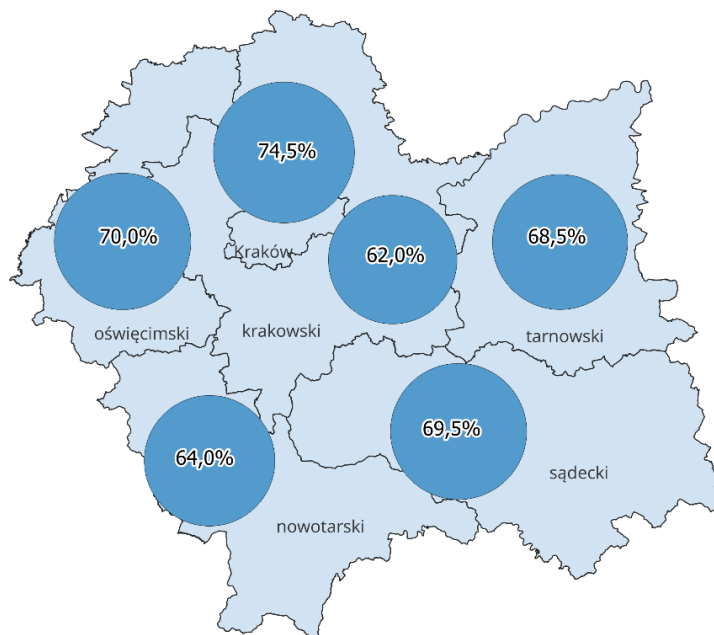

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

⁹ Pytanie wielokrotnego wyboru.

Mieszkańcy Krakowa ponownie zadeklarowali największe poparcie na tle pozostałych części regionu, w zakresie konieczności wdrażania specjalnych programów i usług na rzecz imigrantów ogółem – 75% vs. 62% w podregionie krakowskim.

MAPA 17. Czy cudzoziemcy, którzy chcą zostać w Polsce, potrzebują jakichkolwiek specjalnych programów i usług, które pomogłyby im w dostosowaniu się do życia w Polsce? (odsetek wskazań twierdzących a podregion zamieszkania (n=2400)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

Na pomoc w znalezieniu pracy dla imigrantów ogółem częściej wskazywały kobiety (69%), seniorzy (74% vs. 55% wśród osób z najmłodszej grupy wiekowej, tj. aż 19 p. p. różnicy) oraz mieszkańcy podregionu oświęcimskiego (70%). Tak niski odsetek wskazań dla danej odpowiedzi wśród najmłodszych respondentów może świadczyć o obawie co do konkurencji na rynku pracy (zwłaszcza ze strony imigrantów z krajów UE, Europy Zachodniej i USA oraz Europy Wschodniej, co do których wykazywali mniejszą sympatię niż Małopolanie ogółem, oraz mniej wskazań twierdzących na ich zezwolenie na pobyt stały i dostęp do rynku pracy). Wśród tych Małopolan można znaleźć studentów oraz osoby dopiero zaczynające swoją ścieżkę zawodową.

Podobnie sytuacja przedstawia się, jeśli chodzi o dostęp do systemu edukacji imigrantów ogółem (49% poparcia wśród najmłodszych respondentów vs. 65% wśród seniorów) czy pomocy w znalezieniu zakwaterowania i mieszkania (39% poparcia wśród najmłodszych respondentów vs. 54% wśród seniorów)

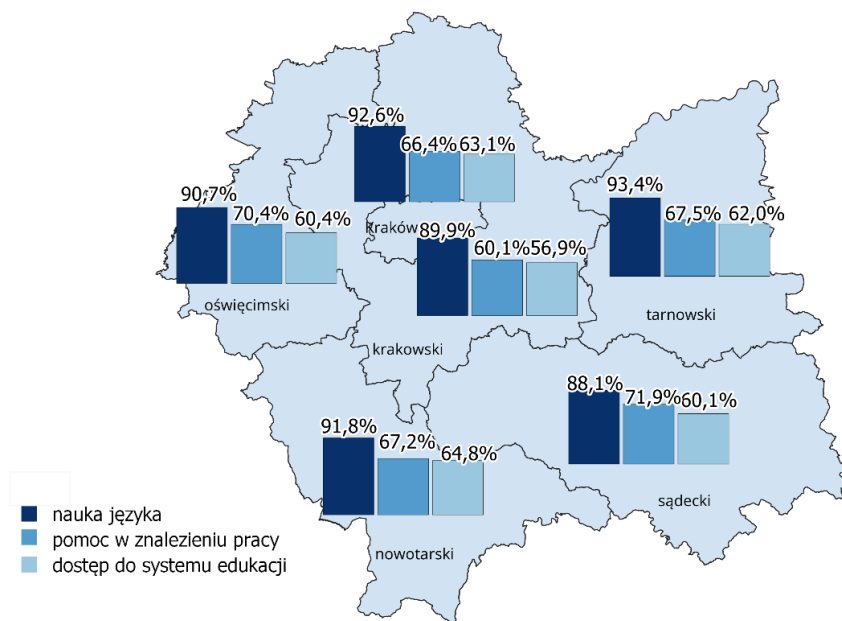
TABELA 8. Najczęściej wskazywane programy i usługi potrzebne cudzoziemcom a cechy społeczno-demograficzne (n=1634)

	Nauka języka	Pomoc w znalezieniu pracy	Dostęp do systemu edukacji
kobieta	91,3%	69,4%	63,5%
mężczyzna	91,0%	65,1%	58,8%
18–24 lata	90,0%	55,4%	48,5%
25–44 lata	91,0%	65,8%	59,3%

	Nauka języka	Pomoc w znalezieniu pracy	Dostęp do systemu edukacji
45–59 lat	93,0%	64,3%	62,8%
60 lat i więcej	90,1%	74,1%	65,1%
obszar miejski	91,4%	67,8%	63,7%
obszar wiejski	90,7%	66,8%	58,1%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

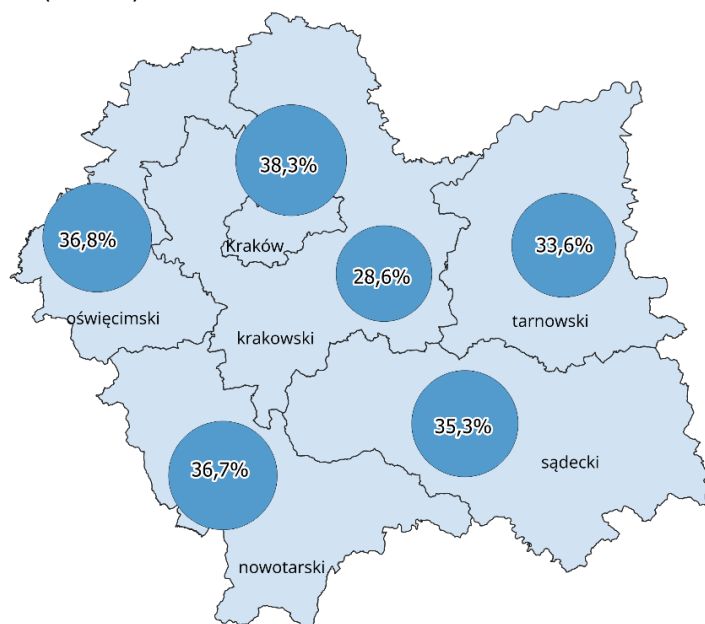
MAPA 18. Najczęściej wskazywane programy i usługi potrzebne cudzoziemcom a podregion zamieszkania (n=1634)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

Pomoc w znalezieniu znajomych i zacieśnieniu więzi z nową społecznością częściej była wskazywana przez mieszkańców Krakowa (38%), seniorów (37%) i mieszkańców miast (36%).

MAPA 19. Odsetek wskazań na „pomoc w znalezieniu znajomych i zacieśnieniu więzi z nową społecznością” a podregion zamieszkania (n=1634)

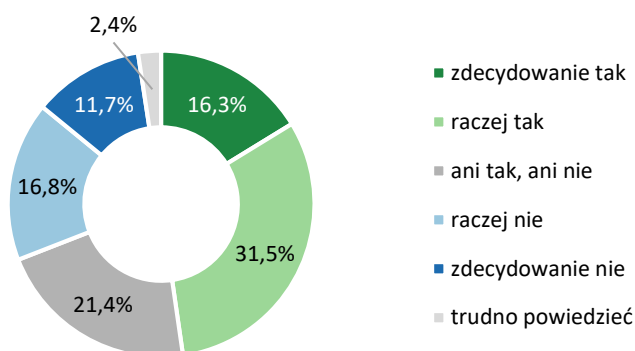

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

Ocena długookresowego wpływu przyjmowania uchodźców z Ukrainy na gospodarkę regionu

Większość badanych Małopolan twierdzi, że przyjmowanie przez Polskę uchodźców z Ukrainy będzie dla naszego regionu w dłuższej perspektywie korzystne gospodarczo (48% vs. 29% wskazań negatywnych).

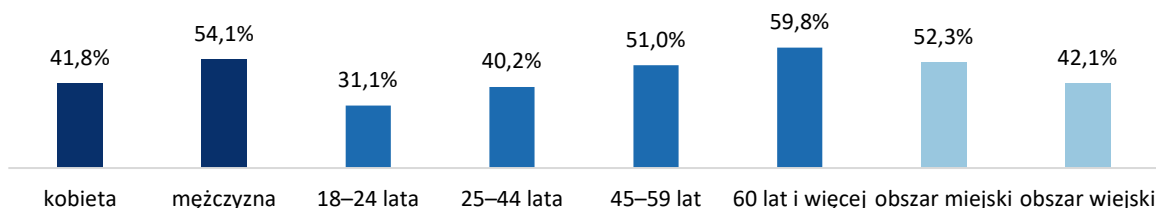
WYKRES 46. Czy przyjmowanie przez Polskę uchodźców z Ukrainy będzie dla naszego regionu w dłuższej perspektywie korzystne gospodarczo? (n=2400)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

Więcej wskazań pozytywnych z zakresu wpływu przyjmowania uchodźców z Ukrainy na gospodarkę regionu w dłuższej perspektywie czasowej padło ze strony mężczyzn (54%), seniorów (60% vs. tylko 31% wśród osób z najmłodszej grupy wiekowej) oraz mieszkańców miast (52% vs. 42% wśród mieszkańców wsi).

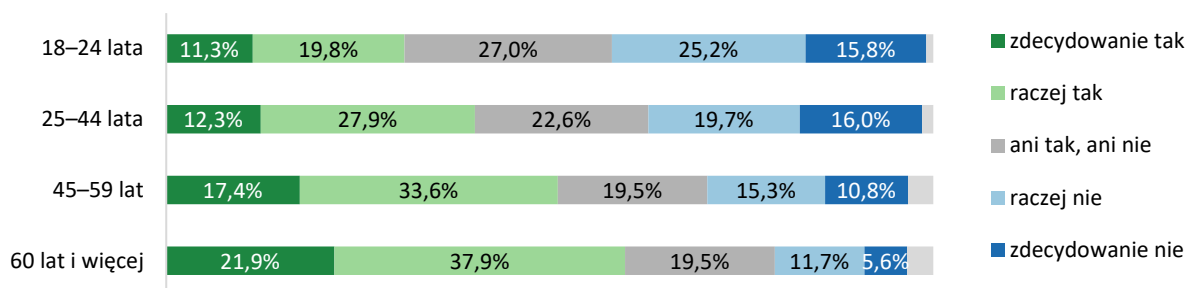
WYKRES 47. Czy przyjmowanie przez Polskę uchodźców z Ukrainy będzie dla naszego regionu w dłuższej perspektywie korzystne gospodarczo? (odsetek wskazań twierdzących a cechy społeczno-demograficzne (n=2400))

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

Dane te potwierdzają sceptyczne nastawienie Małopolan z najmłodszej grupy wiekowej do uchodźców z krajów Europy Wschodniej, w tym z Ukrainy. Warto podkreślić, że we wcześniejszych pytaniach o sympatię oraz konieczność przyznania możliwości pobytu na stałe, dostępu do rynku pracy i innych świadczeń, młodzi Małopolanie odnosili się raczej niechętnie do danej grupy imigrantów (średnia ocen poniżej średniej w skali regionu, w przeciwieństwie do imigrantów z innych kręgów kulturowych, których darzyli sympatią większą niż Małopolanie ogółem).

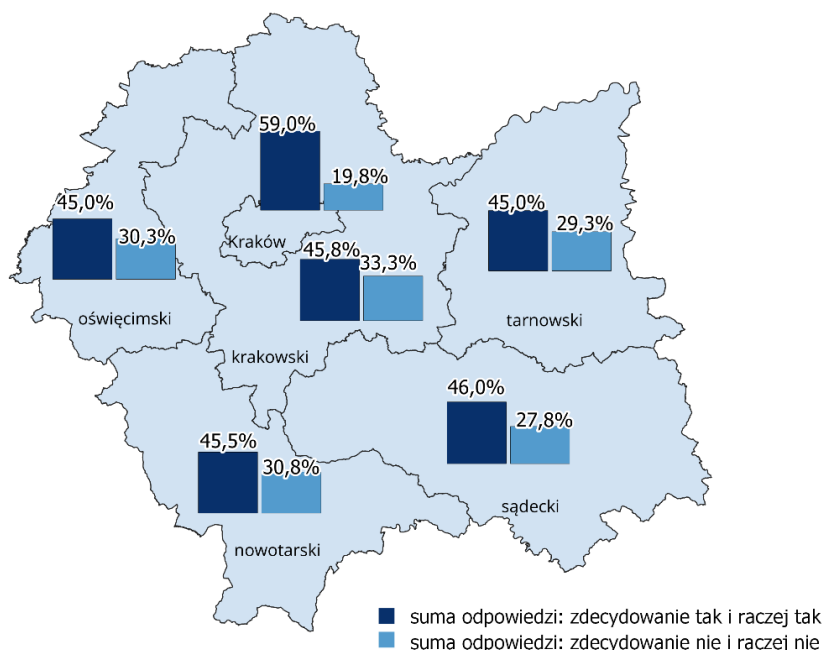
WYKRES 48. Czy przyjmowanie przez Polskę uchodźców z Ukrainy będzie dla naszego regionu w dłuższej perspektywie korzystne gospodarczo? (przekrój na wiek respondentów (n=2400))

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

Niemal 60% mieszkańców Krakowa wskazało, że przyjmowanie uchodźców z Ukrainy będzie dla regionu w dłuższej perspektywie korzystne gospodarczo (vs. średnio 45% w pozostałych częściach Małopolski).

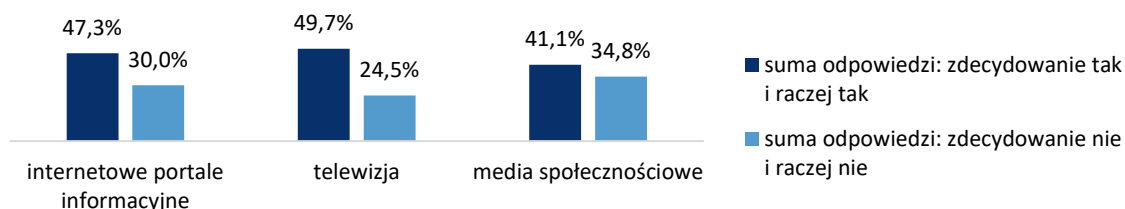
MAPA 20. Czy przyjmowanie przez Polskę uchodźców z Ukrainy będzie dla naszego regionu w dłuższej perspektywie korzystne gospodarczo a podregion zamieszkania? (n=2400)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

Respondenci wskazujący telewizję jako główne źródło informacji częściej niż respondenci korzystający z mediów społecznościowych wskazali, że przyjmowanie przez Polskę uchodźców z Ukrainy będzie dla regionu w dłuższej perspektywie korzystne gospodarczo – 50% vs. 41%.

WYKRES 49. Czy przyjmowanie przez Polskę uchodźców z Ukrainy będzie dla naszego regionu w dłuższej perspektywie korzystne gospodarczo? (odsetek wskazań twierdzących a podstawowe źródło o wydarzeniach na świecie (n=2400)

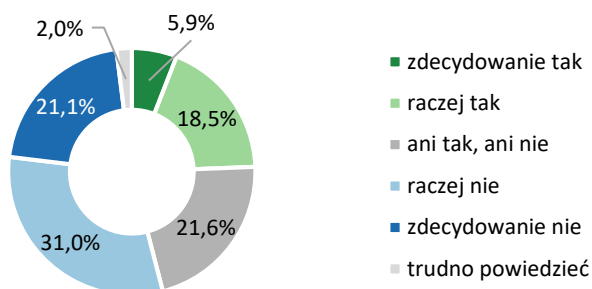

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

Opinia na temat przyjmowania przez Polskę w większym stopniu uchodźców z innych części świata

Inaczej sytuacja przedstawia się, jeśli chodzi o imigrantów z innych części świata i kręgów kulturowych – niespełna 1/4 badanych Małopolan wskazała, że Polska powinna w większym stopniu przyjmować tego typu uchodźców, a aż 52% wyraziło w tej kwestii zdanie negatywne (w tym 1/5 w sposób zdecydowany). Wyniki te po raz kolejny potwierdzają brak wiedzy i uprzedzenia mieszkańców regionu względem osób pochodzących z krajów odmiennych kulturowo bądź odległych geograficznie.

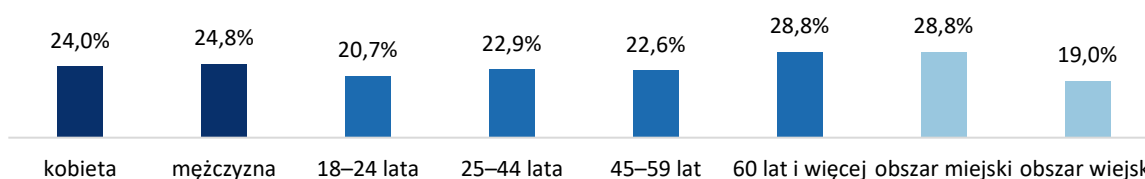
WYKRES 50. Czy Polska powinna w większym stopniu przyjmować uchodźców również z innych części świata (nie tylko z krajów sąsiednich)? (n=2400)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

Największe różnice w tym względzie odnotowano w przypadku obszaru zamieszkania – **29% mieszkańców miast popiera przyjmowanie w większym stopniu uchodźców z różnych części świata (tj. 10 p. p. różnicy względem mieszkańców wsi)**. Wyższym poparciem odznaczali się seniorzy – 29% vs. średnio 22% w pozostałych grupach wiekowych.

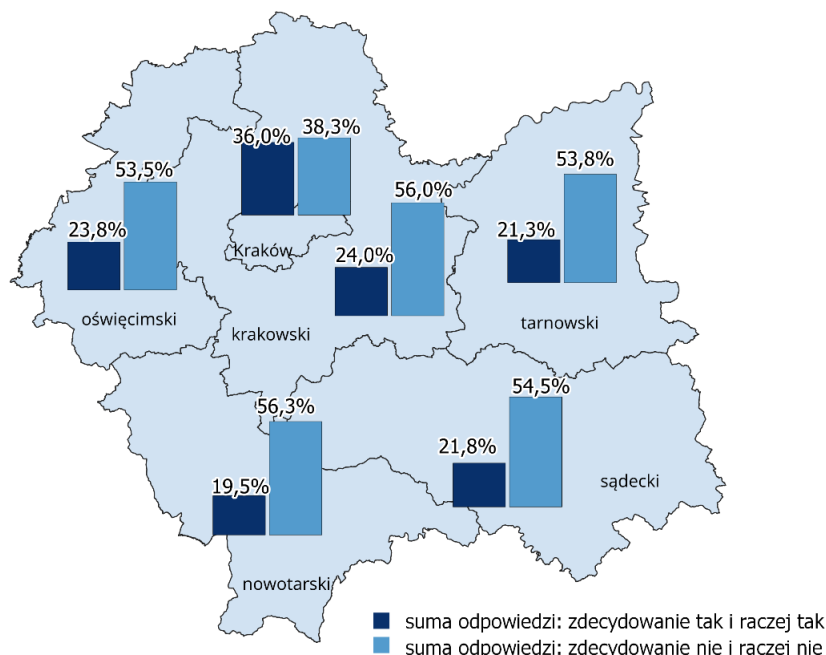
WYKRES 51. Czy Polska powinna w większym stopniu przyjmować uchodźców również z innych części świata (nie tylko z krajów sąsiednich)? (odsetek wskazań twierdzących a cechy społeczno-demograficzne (n=2400))

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

W przekroju na podregion zamieszkania **więcej wskazań pozytywnych dla przyjmowania uchodźców z różnych części świata deklarowali mieszkańcy Krakowa – 36%**. Dla porównania w podregionie nowotarskim odnotowano aż o 17 p. p. mniej przychylnych odpowiedzi (tj. niespełna 20%).

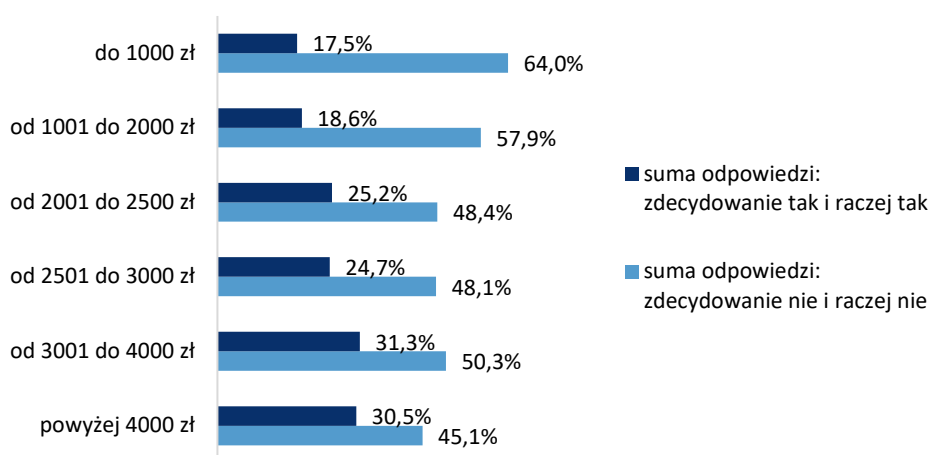
MAPA 21. Czy Polska powinna w większym stopniu przyjmować uchodźców również z innych części świata (nie tylko z krajów sąsiednich) a podregion zamieszkania? (n=2400)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan.

Poparcie dla przyjmowania w większym stopniu uchodźców również z innych części świata (nie tylko z krajów sąsiednich) rośnie wraz ze średnim dochodem netto uzyskiwanym przez Małopolan – od 18% wśród respondentów zarabiających najmniej po 31% wśród respondentów osiągających średni dochód netto powyżej 3000 zł.

WYKRES 52. Polska powinna w większym stopniu przyjmować uchodźców również z innych części świata (nie tylko z krajów sąsiednich) a średni miesięczny dochód netto (n=2400)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CATI wśród Małopolan

SPIS MAP

MAPA 1. Jak często spotyka Pan/i cudzoziemców mieszkających w Małopolsce? (suma odpowiedzi „kilka razy w tygodniu” i „codziennie” a podregion zamieszkania (n=2400)	13
MAPA 2. Czy zna Pan/i osobiście cudzoziemca/ów mieszkającego/yh w Małopolsce? (zestawienie odpowiedzi a podregion zamieszkania (n=2400)	15
MAPA 3. Nastawienie do cudzoziemców z krajów Europy Wschodniej a podregion zamieszkania (n=2400)	18
MAPA 4. Nastawienie do cudzoziemców z krajów Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej a podregion zamieszkania (n=2400)	19
MAPA 5. Nastawienie do cudzoziemców z krajów Afryki Subsaharyjskiej a podregion zamieszkania (n=2400)	19
MAPA 6. Pozytywna ocena społeczeństwa polskiego (zwykłych ludzi) a podregion zamieszkania (n=2400)	24
MAPA 7. Pozytywna ocena rządu i samorządu województwa a podregion zamieszkania (n=2400).....	25
MAPA 8. Stosunek do otrzymywania zezwoleń na pobyt stały i pracę w Małopolsce dla cudzoziemców z krajów Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej a podregion zamieszkania (n=2400)	29
MAPA 9. Stosunek do otrzymywania zezwoleń na pobyt stały i pracę w Małopolsce dla cudzoziemców z krajów azjatyckich a podregion zamieszkania (n=2400).....	30
MAPA 10. Stosunek do dostępu do świadczeń socjalnych i ochrony zdrowia na takich samych warunkach jak Polacy dla cudzoziemców z krajów Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej a podregion zamieszkania (n=2400)	33
MAPA 11. Stosunek do dostępu do świadczeń socjalnych i ochrony zdrowia na takich samych warunkach jak Polacy dla cudzoziemców z krajów Europy Wschodniej a podregion zamieszkania (n=2400)	33
MAPA 12. Najwyżej oceniane przez Małopolan stwierdzenia – suma wskazań „raczej tak” i „zdecydowanie tak” a podregion zamieszkania (n=2400)	36
MAPA 13. Ocena wybranych stwierdzeń – suma wskazań „raczej tak” i „zdecydowanie tak” a podregion zamieszkania (n=2400).....	36
MAPA 14. Bariery najczęściej wskazywane przez Małopolan a podregion zamieszkania (n=2400)	39
MAPA 15. Dostrzeganie bariery „bariery mentalnościowe” a podregion zamieszkania (n=2400)	39
MAPA 16. Czy władze regionalne powinny podejmować więcej działań w celu integracji cudzoziemców z mieszkańcami Małopolski? (odsetek wskazań twierdzących a podregion zamieszkania (n=2400) ...	40
MAPA 17. Czy cudzoziemcy, którzy chcą zostać w Polsce, potrzebują jakichkolwiek specjalnych programów i usług, które pomogłyby im w dostosowaniu się do życia w Polsce? 9odsetek wskazań twierdzących a podregion zamieszkania (n=2400)	43
MAPA 18. Najczęściej wskazywane programy i usługi potrzebne cudzoziemcom a podregion zamieszkania (n=1634)	44
MAPA 19. Odsetek wskazań na „pomoc w znalezieniu znajomych i zacieśnieniu więzi z nową społecznością” a podregion zamieszkania (n=1634)	45
MAPA 20. Czy przyjmowanie przez Polskę uchodźców z Ukrainy będzie dla naszego regionu w dłuższej perspektywie korzystne gospodarczo a podregion zamieszkania? (n=2400)	47
MAPA 21. Czy Polska powinna w większym stopniu przyjmować uchodźców również z innych części świata (nie tylko z krajów sąsiednich) a podregion zamieszkania? (n=2400)	49

SPIS TABEL

TABELA 1. Czy zna Pan/i osobiście cudzoziemca/ów mieszkającego/yh w Małopolsce (zestawienie odpowiedzi a cechy społeczno-demograficzne (n=2400)	14
TABELA 2. Jak ocenia Pan/i swoje nastawienie względem cudzoziemców pochodzących ze wskazanych grup narodowości? (suma wskazań „raczej pozytywnie” i „zdecydowanie pozytywnie” a cechy społeczno-demograficzne (n=2400)	17
TABELA 3. Jak ocenia Pan/i swoje nastawienie do cudzoziemców pochodzących ze wskazanych grup narodowości? (suma wskazań „raczej pozytywnie” i „zdecydowanie pozytywnie” a średni miesięczny dochód netto (n=2400).....	21
TABELA 4. Czy przedstawiciele poszczególnych grup cudzoziemców powinni dostawać zezwolenie na pobyt stały i pracę w Małopolsce? (odpowiedzi twierdzące a cechy społeczno-demograficzne (n=2400))	27
TABELA 5. Czy przedstawiciele poszczególnych grup cudzoziemców powinni mieć dostęp do świadczeń socjalnych i ochrony zdrowia na takich samych warunkach jak Polacy? (odpowiedzi twierdzące a cechy społeczno-demograficzne (n=2400).....	32
TABELA 6. Najwyżej oceniane przez Małopolan stwierdzenia – suma wskazań „raczej tak” i „zdecydowanie tak” a cechy społeczno-demograficzne (n=2400).....	35
TABELA 7. Bariery najczęściej wskazywane przez Małopolan a cechy społeczno-demograficzne (n=2400)	38
TABELA 8. Najczęściej wskazywane programy i usługi potrzebne cudzoziemcom a cechy społeczno-demograficzne (n=1634)	43

SPIS WYKRESÓW

WYKRES 1. Wiek respondentów biorących udział w badaniu (n=2400).....	9
WYKRES 2. Wykształcenie respondentów biorących udział w badaniu (n=2400).....	9
WYKRES 3. Status zawodowy Małopolan biorących udział w badaniu (n=2400)	10
WYKRES 4. Średni miesięczny dochód netto Małopolan biorących udział w badaniu (z ostatnich 3 miesięcy w przeliczeniu na 1 osobę w gospodarstwie domowym) (n=2400)	10
WYKRES 5. Podstawowe źródła informacji o wydarzeniach na świecie wśród Małopolan biorących udział w badaniu (n=2400)	11
WYKRES 6. Jak często spotyka Pan/i cudzoziemców mieszkających w Małopolsce? (n=2400).....	12
WYKRES 7. Jak często spotyka Pan/i cudzoziemców mieszkających w Małopolsce? (suma odpowiedzi „kilka razy w tygodniu” i „codziennie” a cechy społeczno-demograficzne (n=2400)	12
WYKRES 8. Jak często spotyka Pan/i cudzoziemców mieszkających w Małopolsce (odpowiedź „nie spotykam” a cechy społeczno-demograficzne (n=2400)	12
WYKRES 9. Czy zna Pan/i osobiście cudzoziemca/ów mieszkającego/yh w Małopolsce? (n=2400)	14
WYKRES 10. Czy zna Pan/i osobiście cudzoziemca/ów mieszkającego/yh w Małopolsce? (odpowiedź „nie” a cechy społeczno-demograficzne (n=2400)	14

WYKRES 11. Jak ocenia Pan/i swoje nastawienie względem cudzoziemców pochodzących ze wskazanych grup narodowości? (n=2400)	16
WYKRES 12. Jak ocenia Pan/i swoje nastawienie względem cudzoziemców pochodzących ze wskazanych grup narodowości? (suma wskazań „raczej pozytywnie” i „zdecydowanie pozytywnie” wśród Małopolan w wieku 18–24 lata i Małopolan ogółem (n=2400)	16
WYKRES 13. Negatywne nastawienie do cudzoziemców z krajów Europy Wschodniej a cechy społeczno-demograficzne (n=2400)	17
WYKRES 14. Negatywne nastawienie do cudzoziemców z krajów Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej a cechy społeczno-demograficzne (n=2400)	18
WYKRES 15. Negatywne nastawienie do cudzoziemców z krajów Afryki Subsaharyjskiej a cechy społeczno-demograficzne (n=2400)	18
WYKRES 16. Jak ocenia Pan/i swoje nastawienie do cudzoziemców pochodzących ze wskazanych grup narodowości? (suma wskazań „raczej pozytywnie” i „zdecydowanie pozytywnie” a podstawowe źródło o wydarzeniach na świecie (n=2400)	20
WYKRES 17. Jak ocenia Pan/i swoje nastawienie do cudzoziemców pochodzących ze wskazanych grup narodowości? (suma wskazań „raczej pozytywnie” i „zdecydowanie pozytywnie” a poziom wykształcenia (n=2400)	20
WYKRES 18. Negatywne nastawienie do krajów UE, Europy Zachodniej i USA oraz Europy Wschodniej a średni miesięczny dochód netto (n=2400)	21
WYKRES 19. Negatywne nastawienie do krajów Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej a średni miesięczny dochód netto (n=2400)	22
WYKRES 20. W jakim stopniu odczuwa Pan/i sympatię na skali od 1 do 10 (1 – brak sympatii, 10 – bardzo duża sympatia) w stosunku do imigrantów przyjeżdżających do Polski ze wskazanych powodów? (n=2400)	22
WYKRES 21. Jak Pan/i ocenia działania różnych instytucji wobec imigrantów przybywających do Polski po wybuchu wojny w Ukrainie 24 lutego 2022 roku? (n=2400)	23
WYKRES 22. Pozytywna ocena społeczeństwa polskiego (zwykłych ludzi) a cechy społeczno-demograficzne (n=2400)	23
WYKRES 23. Pozytywna ocena rządu i samorządu województwa a cechy społeczno-demograficzne (n=2400)	23
WYKRES 24. Pozytywna ocena Kościoła katolickiego i organizacji z nim powiązanych a cechy społeczno-demograficzne (n=2400)	24
WYKRES 25. Pozytywna ocena wybranych kategorii a średni miesięczny dochód netto (n=2400)	25
WYKRES 26. Pozytywna ocena wybranych kategorii a podstawowe źródło o wydarzeniach na świecie (n=2400)	26
WYKRES 27. Czy przedstawiciele poszczególnych grup cudzoziemców powinni dostawać zezwolenie na pobyt stały i pracę w Małopolsce? (n=2400)	26
WYKRES 28. Czy przedstawiciele poszczególnych grup cudzoziemców powinni dostawać zezwolenie na pobyt stały i pracę w Małopolsce – odpowiedzi twierdzące wśród Małopolan w wieku 18–24 lata i Małopolan ogółem (n=2400)	27
WYKRES 29. Negatywny stosunek do otrzymywania zezwoleń na pobyt stały i pracę w Małopolsce dla cudzoziemców z krajów Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej a cechy społeczno-demograficzne (n=2400)	28
WYKRES 30. Negatywny stosunek do otrzymywania zezwoleń na pobyt stały i pracę w Małopolsce dla cudzoziemców z krajów Afryki Subsaharyjskiej a cechy społeczno-demograficzne (n=2400)	28

WYKRES 31. Negatywny stosunek do otrzymywania zezwoleń na pobyt stały i pracę w Małopolsce dla cudzoziemców z krajów azjatyckich a cechy społeczno-demograficzne (n=2400)	28
WYKRES 32. Czy przedstawiciele poszczególnych grup cudzoziemców powinni mieć dostęp do świadczeń socjalnych i ochrony zdrowia na takich samych warunkach jak Polacy? (n=2400)	31
WYKRES 33. Negatywny stosunek do dostępu do świadczeń socjalnych i ochrony zdrowia na takich samych warunkach jak Polacy dla cudzoziemców z krajów Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej a cechy społeczno- -demograficzne (n=2400)	32
WYKRES 34. Negatywny stosunek do dostępu do świadczeń socjalnych i ochrony zdrowia na takich samych warunkach jak Polacy dla cudzoziemców z krajów Europy Wschodniej a cechy społeczno-demograficzne (n=2400)	32
WYKRES 35. Na ile zgadza się Pan/i z wybranymi stwierdzeniami ocena w skali od 1 do 5 (1 – zdecydowanie się nie zgadzam, 5 – zdecydowanie się zgadzam)? (n=2400)	34
WYKRES 36. „Większa liczba cudzoziemców żyjących w Małopolsce jest korzystna dla regionu” a cechy społeczno-demograficzne – suma wskazań „raczej tak” i „zdecydowanie tak” (n=2400)	35
WYKRES 37. Ocena wybranych stwierdzeń – suma wskazań „raczej tak” i „zdecydowanie tak” a średni miesięczny dochód netto (n=2400)	37
WYKRES 38. Jakie mogą być największe bariery w nawiązywaniu kontaktów mieszkańców Małopolski z cudzoziemcami? (n=2400)	38
WYKRES 39. Dostrzeganie bariery „niechęć i uprzedzenia” a cechy społeczno-demograficzne (n=2400)	39
WYKRES 40. Czy władze regionalne powinny podejmować więcej działań w celu integracji cudzoziemców z mieszkańcami Małopolski? (n=2400)	40
WYKRES 41. Czy władze regionalne powinny podejmować więcej działań w celu integracji cudzoziemców z mieszkańcami Małopolski? (odsetek wskazań twierdzących a cechy społeczno-demograficzne (n=2400)	40
WYKRES 42. Czy władze regionalne powinny podejmować więcej działań w celu integracji cudzoziemców z mieszkańcami Małopolski a średni miesięczny dochód netto (n=2400)	41
WYKRES 43. Czy cudzoziemcy, którzy chcą zostać w Polsce, potrzebują jakichkolwiek specjalnych programów i usług, które pomogłyby im w dostosowaniu się do życia w Polsce? (n=2400)	42
WYKRES 44. Czy cudzoziemcy, którzy chcą zostać w Polsce, potrzebują jakichkolwiek specjalnych programów i usług, które pomogłyby im w dostosowaniu się do życia w Polsce? (lista wskazań (n=1634)	42
WYKRES 45. Czy cudzoziemcy, którzy chcą zostać w Polsce, potrzebują jakichkolwiek specjalnych programów i usług, które pomogłyby im w dostosowaniu się do życia w Polsce? (odsetek wskazań twierdzących a cechy społeczno-demograficzne (n=2400)	42
WYKRES 46. Czy przyjmowanie przez Polskę uchodźców z Ukrainy będzie dla naszego regionu w dłuższej perspektywie korzystne gospodarczo? (n=2400)	45
WYKRES 47. Czy przyjmowanie przez Polskę uchodźców z Ukrainy będzie dla naszego regionu w dłuższej perspektywie korzystne gospodarczo? (odsetek wskazań twierdzących a cechy społeczno-demograficzne (n=2400)	46
WYKRES 48. Czy przyjmowanie przez Polskę uchodźców z Ukrainy będzie dla naszego regionu w dłuższej perspektywie korzystne gospodarczo? (przekrój na wiek respondentów (n=2400)	46
WYKRES 49. Czy przyjmowanie przez Polskę uchodźców z Ukrainy będzie dla naszego regionu w dłuższej perspektywie korzystne gospodarczo? (odsetek wskazań twierdzących a podstawowe źródło o wydarzeniach na świecie (n=2400)	47

WYKRES 50. Czy Polska powinna w większym stopniu przyjmować uchodźców również z innych części świata (nie tylko z krajów sąsiednich)? (n=2400)	48
WYKRES 51. Czy Polska powinna w większym stopniu przyjmować uchodźców również z innych części świata (nie tylko z krajów sąsiednich)? (odsetek wskazań twierdzących a cechy społeczno-demograficzne (n=2400)	48
WYKRES 52. Polska powinna w większym stopniu przyjmować uchodźców również z innych części świata (nie tylko z krajów sąsiednich) a średni miesięczny dochód netto (n=2400)	49

Województwo Małopolskie
Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Departament Rozwoju Regionu
Małopolskie Obserwatorium Rozwoju Regionalnego
ul. Wielicka 72A, 30-552 Kraków

ISBN: 978-83-67243-31-5

Egzemplarz bezpłatny

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020.

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

www.obserwatorium.malopolska.pl